

Naročnina: ena mesečno 26 Din, za
invostranstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kneževa ulica 3. Telefon: 107.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 12. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon: 107. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištevno Ljubljana, Prešernova št. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inostrani oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 1492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 12. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti: št. 34. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 9. julija.

Kar počne avstrijski »Heimwehr«, da misli. Misli da ne samo politikom v sosedni republiki, marveč tudi mejašem Avstrije.

Mnogi krogi naše severne sosedje so otno vznemirjeni, ker se pred njihovimi očmi ustvarja, organizira in pripravlja na boj oborožena sila, ki utegne nekega lepega dne začeti borbo za osvojitve javne oblasti. Pripetiti bi se moglo, kar se je že v mnogih deželah, da se odločna manjšina polasti državnega krmila. Če bi se v Avstriji kaj takega zgodilo, bi plačala račun v prvi vrsti socialna demokracija. Zato je naravno, da se je vodstvo marksistične stranke zganilo in da pismo in ustmeno razglašala veliko nevarnost, ki preti ustavnemu redu v Avstriji. Socialistični listi prinašajo dan na dan razkritja o oboroževanju avstrijskih fašistov in njihovih prevratnih načrtih. Tisti, ki vlečejo s »Heimwehrom«, pa pišejo o socialdemokratskih smodnišnicah in orožarnah, skušajoč pobiti obtožbe s protibotobami.

Z vidika avstrijske notranje politike bi bila cela zadeva za sosedo Avstrije irelevantna. Teoretično je za nas popolnoma vseeno, kdo krmili državno barko naše sosedje. Mi ne zahtevamo od nje ničesar drugega kot da striktno spoštuje veljavne pogodbe. Načelno je brez pomena, kdo nam zagotovi, da se bo Avstrija držala mednarodno določenih norm. Lahko so to krščanski socialci in z njimi zvezani velenemci in kmetje ali pa socialni demokratje, lahko pa tudi najbolj hitlerski narodni socialisti.

Praktično ima stvar drugačno lice. Avstrijski »fašizem«, če se smejo s tem imenom krstiti posnemovalci pristne marke, se cepi z ozirom na sredstva, kako priti naprej, na več mnenj. Dognano je, da se nekateri med njimi ne plašijo tistega, kar drugi imenujejo narodno izdajstvo. Nemški fašisti na Tirolskem so drugega naziranja kot pa njihovi sobratje na Štajerskem in Koroskem. Prvim je bolj v mislih nemstvo onstran Brenerja, drugim nepostoječe nemstvo z naše strani Mure in Drave. Nekaj časa so v vodstvu avstrijskega fašizma prevladovali prvi, zdaj je pa očitno, da so pretegnili elementi, ki se zanimajo za slovenske kraje. Zato nastopa trenutek, ko se moramo tudi s svojega nacionalnega odnosa državnega stališča resno povprašati, kaj nam je misliti o avstrijskih »Heimwehrovcih«.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da obstoje v sosedni republiki poleg prizanih oblasti tudi nepriznane sile, ki imajo mogočeno besedo v javnem življenju. Z veseljem potrđimo, da se je izkazala javna oborožena sila doslej kot močnejša od nejavnih sil. Resnica pa je, zopet, da obstoje v Avstriji oborožene organizacije, ki lahko postanejo danes ali jutri nevarne ne samo ustavnim oblastim, marveč v izmeri možnosti tudi sosedom in miru v srednji Evropi sploh. Ujajati se tole ne da kratko in malo. Saj se dotični krogi razkrinkujejo sami med seboj.

Ne da se reči, da bi dunajska vlada doslej pokazala primerno odločnost proti drznosti ilegalnih oboroženih čet. Teh prečudnih pojavov niso opazili samo avstrijski sosedje, marveč jih je ugotovila tudi glavna nadzorstvena oblast nad avstrijskim spoštovanjem mirovnihih pogodb. Francoski zunanji minister Briand je dovolj jasno povedal, da Avstrija ni tako razorožena, kakor bi morala biti. Vlada sosedne republike je večkrat s ponosom povdarjala, da razpolaga z zadostno oboroženo silo, ki je v stanu držati v pokorščini leve in desne prevratneže. To je prav čedno. Vendar je upravičeno vprašanje, zakaj sploh dopuščajo, da nosijo orožje tisti, ki k temu niso upravičeni, zakaj ne pobere morilnih sredstev organizacijam, ki so z ozirom na javno varnost v Avstriji sami in pa s stališča za Avstrijo obveznih mednarodnih dogovorov nedopustne. Saj sama trdi, da obvlada situacijo.

Kar se Jugoslavije tiče, upamo, da ne bo noben prevratni človek v Avstriji govoril, da mi nismo dobri sosedje. V avstrijske notranje zadeve se ne vtikamo. Če pa smo primorani ugotoviti, da tam vlada ne-le toleranca, ampak celo dopušča razmah pokreta, ki razpolaga z oboroženo silo in se baje veže s sovražniki miru v srednji Evropi, če moramo slišati dan na dan, da se v osrčju teh organizacij sklepajo zarote tudi proti integriteti jugoslovnsko-avstrijske meje, je pač jasno, da ne moremo in ne smemo ostati nem.

Uverjeni smo, da odločilni krogi v Avstriji ne podležejo nacionalistični blaznosti svojih madžarskih sosedov. Smatramo jih namreč za toliko uvidne, da si ne delajo iluzij o možnosti povratka onih dni, ko so bili nemški in nemadžarski narodi brezpravna raja. Vsekakor je nastopil trenutek, ko bo morala odgovorna oblast v Avstriji napraviti konec oboroževalni tekmi neodgovornih elementov. To bo v intere-

Jugoslovnska demarša zaradi Heimwehra?

Po vesteh dunajskega lista je naš poslanik na Dunaju že dvakrat interveniral pri avstrijski vladi in zahteval pojasnila o tajnih akcijah Heimwehra proti Jugoslaviji

Dunaj, 9. julija. Č. Današnji »Der Abend« objavlja z velikimi črkami vest, da je jugoslovnski poslanik na Dunaju dr. Miloje Milojevič v zadnjem času že dvakrat posredoval pri avstrijski vladi zaradi tajnih akcij avstrijskega Heimwehra na področju zunanje politike. Vzrok za to so bili dokumenti, ki jih je objavila socialistična »Arbeiter Zeitung« in iz katerih je razvidno, da vodi Heimwehr svojo posebno zunanjo politiko ne glede na avstrijsko vlado, zlasti proti Jugoslaviji.

Glavni tajnik zveznega kancelarja dr. Peter je skušal stvar pojasniti z izjavo, da so dokumenti »Arbeiter Zeitung« pretirani. Poslanik dr. Milojevič je to izbegavanje odločno zavrnil ter

naglasil, da ne gre za to, ali so ti dokumenti pretirani ali ne, temveč samo zato, ali so avtentični. Tega dr. Peter ni mogel zanikati. Jugoslovnska vlada pričakuje preciznejši odgovor od avstrijske zvezne vlade.

Poučeni krogi smatrajo, da bodo tudi druge sosedne vlade storile slične demarše pri avstrijski vladi.

Dunajski demanti

Dunaj, 9. julija. Č. Povodom vesti lista »Der Abend« o drugi demarši jugoslovnskega poslanika na Dunaju je vaš dopisnik pooblaščen s pristojnega mesta demantirati, da bi bil storjen kak ponoven korak Jugoslavije v zvezi z odkritji lista »Arbeiter Zeitung« o avstrijskem Heimwehru.

Gorostasne izmišljotine bolgarskega tiska

Jugoslavija baje pripravlja napad na Bolgarijo in hoče okupirati obmejno ozemlje

Sofija, 9. julija. r. Bolgarski tisk nadaljuje kampanjo proti naši državi, pri čemer se poslužuje najbolj gorostasnih izmišljotin. Sklicujoč se na informacije italijanskih listov »Il Resto del Carlino«, »Impero« in »Corriere Adriatico« objavlja oficijozna »Zarja« uvodnik, ki govori o dozdavnih namerah Jugoslavije napasti Bolgarsko in okupirati gotov del bolgarskega obmejnege ozemlja! »Zarja« navaja dopis nekega Z. Nurižana, ki ga je poslal iz Sofije italijanskim listom in ki pravi med drugim:

»Doznavam iz zanesljivega vira, da se država SHS pripravlja, da bi prihodnjo jesen okupirala gotove obmeine kraje Bolgarske, pri čemer hoče svoje postopanje opravičiti z neobjavljenim zadržanjem svoje sosedje. V svrhu uresničenja tega načrta vrše Srbi že dalje časa sistematično uboje med mirnim obmei-

nim bolgarskim prebivalstvom. Število ubitih Bolgarov znaša nad 120 oseb. Ako bi se to zgodilo na kaki drugi meji, bi bili sedaj že priča nove in neizogibne vojne. Če se je bolgarski narod doslej vzdržal od tega, se je zgodilo zato, ker želi živeti v miru, popolnoma verujoč v razumevanje in vestnost drugih političnih činiteljev v Evropi. Kulturna Evropa, ki pozna žrtve bolgarskega naroda v zadnjem času v boju proti boljševiški opasnosti, ima več kot pravico anelirati na moralno dolžnost, da se zaščiti ogrožena čast 6 milijonov kompaktno živčih Bolgarov.«

(Marsikaj fantastičnega smo navajeni slišati iz Sofije, toda najnovejša »senzacija« presega vendarle že vse meje. Izgleda, da so gotovi krogi v Sofiji izgubili duševno ravnotežje. Op. ur.)

Nova invalidska sodišča in odkup invalidnine

Invalidska sodišča bodo pri divizijskih komandah, višje sodišče pa pri ministrstvu soc. politike — Pogoji za odkup invalidnine Ukinjenje dosedanjih invalidnin

Beograd, 9. julija p. Drugi del invalidskega zakona vsebuje odredbe o invalidskih sodiščih. V kompetenco teh sodišč spada odločanje o pravici do invalidnin in invalidskih podpor. Po pravilu obstajajo invalidska sodišča v mestih divizijskih komand. Pristojnost teh sodišč se razteza na vse osebe, ki spadajo pod zaščito invalidskega zakona in ki stalno prebivajo na teritoriju dotične divizijske komande.

Višje invalidsko sodišče je eno za svo državo s sedežem pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu. Višje invalidsko sodišče sestoji iz šestoro članov in delovodje. Po rangi najstarejši član je predsednik.

Ako invalid ni zadovoljen s prvo razsodbo invalidskega sodišča, mu gre pravica da zahteva ponovno razsojanje, bodisi da je našel nove dokaze za svoje pravice, bodisi da javna potrdila niso v skladu s fiktivnim stanjem.

Minister za socialno politiko se pooblašča, da sme odrediti začasno, delno, splošno ali pa tudi poedinsko revizijo vojnih invalidov in oseb, ki so zaščitene po tem zakonu, čim smatra to za potrebno.

Nadaljnje odredbe drugega dela invalidskega zakona se nanašajo na takozv. odkup invalidnine in invalidske podpore. Imeteljem invalidnine ali invalidske podpore lahko država enkrat za vselej odkupi invalidnino ali invalidsko podporo, ako za to zaprosijo. Odkup se bo vršil v prvi vrsti pri vojnih invalidih z manjšo nesposobnostjo in mlajših let, kakor tudi pri vdovah in njih deci, ki se že samostojno preživljajo odnosno stopijo v kratkem gospodarsko na plan. Odkup invalidnine in invalidskih podpor se bo dovoljeval, da se prosilec omogoči melloracija njihova zemljišč, racionalizacija obdelave, gradnja stanovanj, nabava podjelejskih strojev, materiala, oprave itd., zatem da se omogoči ustanovitev samostojnega trgovskega ali obrtniškega obrata.

Odločitev o odkupu invalidnine in invalidske podpore je v rokah ministra za socialno politiko.

Nadaljnje odredbe novega zakona govore o narodnem invalidskem fondu, ki je bil ustanovljen že z invalidskim zakonom iz l. 1925. V ta fond se bodo stekale predvsem vsakoletne subvencije na podlagi državnega proračuna. Zatem preide v ta fond gotovina invalidskega fonda na dan 31. decembra 1928, ki se nahaja v Državni hipotekarni banki, obveznice ratne štete in končno vsote na podlagi mirovnihih pogodb in konvencij.

Denar tega fonda se bo polagal pri Državni hipotekarni banki, državni papirji pa pri glavni državni blagajnici.

Prehodne določbe odredjajo, da prenehajo invalidnine in invalidske podpore kakor tudi specialne določke po zakonu iz leta 1925, najkasneje s 1. oktobrom 1929, in sicer za vojne invalide z manj ko 30 % nesposobnostjo, nadalje se ukine invalidnina in invalidska podpora civilnim vojnim invalidom obeh spolov, njihovim rodbinam in roditeljem po čl. 3. zakona iz leta 1925., vojaškim invalidom iz mirnega časa po čl. 4. in 5. invalidskega zakona iz leta 1925., vsem aktivnim oficirjem vojnim invalidom, ki so prejeli invalidnino po čl. 114. invalidskega zakona iz leta 1925., kakor vsem vojnim invalidom, ki niso siromašni, nadalje vsem vojnim invalidom in osebam, katerim so pristojna sodišča priznala vojno invalidnost zaradi obolenosti pred vojno, v borbah ali kasneje in to po 1. oktobru leta 1925., vsem onim, ki so bili z izvršnimi obsojili sodišč kaznovani, ter končno vsem izseljencem, ki se ne vrnejo v domovino do 1. novembra 1929.

Kralj Aleksander povabljen na čsl. manevre

Praga, 9. julija. Č. K velikim jesenskim manevrom češkoslovske vojske, ki jim bo prisostvoval tudi predsednik republike Masaryk, je povabila češkoslovska vlada tudi jugoslovnskega kralja Aleksandra in jugoslovnskega generalni štab. Za kralja Aleksandra bo pripravljen dvorec v Kroměřižu.

V petek bo razglašena razsodba v Haagu

Haag, 9. julija. Č. Mednarodno sodišče bo proglasilo svojo razsodbo v sporu med Francijo in Jugoslavijo zaradi plačila srbskih predvojnih dolgov v zlatu prihodnji petek.

Dard pri Marinkoviću

Beograd, 9. julija p. Davi je obiskal francoski poslanik Dard ministra zunanjih del dr. Marinkovića.

Kraljeva rečna jahta

Sremska Mitrovica, 9. julija. Č. Snoči je prispela iz Beograda kraljeva rečna jahta »Dabor«, ki je pristala v mitroviškem pristanišču in danes odplula v Slavonsko Račo, odkoder se bo jutri vrnila v Beograd. Jahta je moderno in razkošno urejena ter je bila naročena na račun reparacij v Nemčiji. Na svojem potu po Savi je bila okrašena z mnogimi zastavami.

Ponesrečeni poskus prevrata v Rumuniji

Vesti o dogodkih si nasprotujejo — Baje je šlo tudi za upor komunistov in je vlada podvzela resne ukrepe proti njim

Budimpešta, 9. julija s. O dogodkih v Rumuniji krožijo vesti, ki si medsebojno zelo nasprotujejo. Dočim govorijo nekatere o vojaškem uporu, pišejo druge zopet o komunistični zaroti. Gotovo pa je, da so bila v noči na včeraj po nalogu vlade vojaško zastražena vsa javna poslopja, med njimi poslopje ministrskega predsedstva, vsa ministrstva, železniška direkcija, Narodna banka, glavno poštno poslopje in vsa mestna uradna poslopja. V vojnem ministrtvu se je vršilo posvetovalanje vodilnih ministrov, na katerem se je razpravljalo o ukrepih proti tajni komunistični organizaciji. Kakor se zdi, smatra rumunska vlada grožnje komunistov z diktaturo za zelo resne, ker je proti njim uvedla dalekosežne varnostne ukrepe. Nekatera poročila govorijo o obsejni vojaški zaroti in državnemu prevratu. Današnji bukareški listi objavljajo samo uradni komunikacije in se vzdržujejo vseh komentarjev. Tekom dneva je bilo v Bukarešti izvedenih več novih aretacij. Zvečer bo baje izdan zopet vladni komunikacija, v katerem bodo objavljena tudi imena vseh onih, ki so se udeležili upora. Po državni vlada red in sicer posebno zaradi tega, ker javnost v provinci ni obveščena o dogodkih v prestolnici.

Budimpešta, 9. julija g. Listi poročajo iz Bukarešte, da je rumunskim listom prepovedano prinašati poročila o izjalovljenem prevratu. Zaradi tega bukareški listi o teh dogodkih nimajo nobenih vesti. V Bukarešti se zatrjuje, da je bil poizkus prevrata v zvezi z bivšim prestolonaslednikom Karlom. Vlada si prizadeva, da bi zadevo čim prej spravila s sveta in zaradi tega ne bo izvršila nadaljnjih aretacij. Do sedaj je bilo aretiranih 28 oseb. Kot duševni vodja pokreta se

imenuje general Sturdza, poveljnik artiljerijskega polka v Bukarešti za zračno obrambo. Vlada je že v četrtek vedela za podrobnosti načrta ter je dala z vojaštvom zasesti vsa važnejša poslopja. Proti mnogim častnikom je bilo postopanje ustavljeno, ker kljub temu, da so zelo sumljivi, ni mogoče dokazati, da so se udeleževali priprav za preobrat. Vlada je danes umaknila vojaške straže pri javnih poslopih in splošno se smatra, da so preiskave zaključene. Z veliko nestrpnostjo se pričakuje komunikacija, ki ga je napovedalo notranje ministrtvo za danes zvečer. Protivladni pokret je bil očitno omejen samo na Bukarešto in se še ni razširil na provinco. Policija je baje zaplenila tudi ves pisani material upornikov.

V Rumuniji vlada popolen red

Oficijelno sporočilo rumunske vlade.

Beograd, 9. julija. p. Tukajšnje rumunsko poslanstvo je prejelo od rumunskega ministra zunanjih del Mironesa brzojavko naslednje vsebine:

Glede govorice, ki so bile razširjene o nekih dozdavnih neredih in nemirih v Bukarešti in Rumuniji, vam sporočamo, da so te govorice brez vsake osnove. Nato navaja brzojavka iz že objavljenega komunikacije vlade, da je ostal na čelu prevratne akcije bivši polkovnik Stoika z dvema podrejenima oficirjema in da je bila zarota proti javnemu redu odkrita, preden je stopila na plan. Vse u zaroto zapletene osebe so bile aretirane. Preiskava se nadaljuje. V Bukarešti in v vsej Rumuniji vlada popolen red in mir. Vojska je ostala kakor vedno doslej na višini svoje naloge.

Z ozirom na to brzojavko je nocoj rumunsko poslanstvo v Beogradu izdalo komunikacijo, v katerem pravi:

Rumunsko poslanstvo je pooblašeno, da demantira vesti o nekih nareidih v Bukarešti in Rumuniji, ki so bile razširjene v tisku.

Strahovita nesreča pri vajah angleške mornarice

Dve podmornici sta zadeli druga ob drugo, nakar se je podmornica »H 47« takoj potopila — 22 mož postalo žrtev nesreče brez vsake nade na rešitev

London, 9. julija d. Angleška rrvhona admiraliteta je izdala danes popolne poročilo o nesreči angleške podmornice »H 47«, ki se je potopila v prekopu Sv. Jurija med Anglijo in Irsko. Nesreča se je pripetila pri manevrih tretje in četrte atlantske podmorniške flotilje, ki so se vršili že nekaj dni s sodelovanjem torpednih rušilcev, torpedov in lahkih križark. Ko se je ponesrečena podmornica »H 47« dvigala na morskno površino, je pri tem vanjo zadela s sprednjim delom podmornice »L 12« in jo tako težko poškodovala, da se je v par hipih potopila. Posrečilo se je rešiti samo dva

moža s ponesrečene podmornice »H 47«. Pri sunku je padel s podmornice »L 12« tudi neki mornar, ki ga pogrešajo.

Po poročilih je bilo na krovu potopljene podmornice »H 47« 24 mož posadke, od katerih sta se rešila samo dva, dočim so vsi ostali utonili. Ker je morje na kraju nesreče zelo globoko, ni nobene nade na rešitev ponesrečenega moštva ali poznejši dvig potopljene podmornice.

Angleška generaliteta je poslala iz Portsmoutha na kraj nesreče takoj 2 matični ladji za podmornice z vsemi rešilnimi pripravami.

Tudi Jugoslavija se mora udeležiti reparacijske konference

Francoska zbornica se pripravlja na važne odločitve — Pri novi reparacijski konferenci morajo sodelovati vse prizadete države

Pariz, 9. jul. d. Po preteklem burnem tednu je nastopilo v francoskem političnem življenju delno zatišje, v katerem se vse stranke pripravljajo na odločilno debato o vprašanju odobritve dogovora o vojnih dolgovih in ratifikaciji pariškega reparacijskega sporazuma. Posebno živahno se gibljejo desničarski politiki, ki nastopajo proti odobritvi dogovorov, češ da so škodljivi francoskim interesom. Vendar pa njih nastop ni enoten, ker se je odločil del desničarjev iz Marinove skupine za ratifikacijo.

Zivahno gibanje vlada tudi v vrstah levičarskih socialističnih radikalov, kojih voditelj Daladier je izjavil na shodu v Avignonu, da radikalni socialisti toliko časa ne bodo vstopili v vlado, dokler bo v njej še kak zastopnik nacionalistične Marinove skupine. Dalje je izjavil, da si bodo radikalni socialisti še dobro premislili, predno bodo glasovali za ratifikacijo dogovorov o vojnih dolgovih, ker hočejo imeti v tem primeru tudi primerna jamstva, da bo vodila vlada politiko resničnega sporazumljenja z Anglijo in Nemčijo.

Pariz, 9. jul. a. Na današnji seji francoske vlade je predložil zunanji minister Briand francoski odgovor na angleško noto o sklicanju politične reparacijske konference vlad. V odgovoru vztraja Francija pri svojem predlogu, da naj se vrši ta konferenca v prvih dneh avgusta in sicer v Švici. Odgovor obširno navaja težave, ki bi nastopile, če bi se vršila politična konferenca v Londonu ali Baden-Badnu, kakor želi nemška in angleška vlada. V zaključku tega odgovora predlaga Francija, da se pristegnejo k razpravam na politični konferenci tudi vse države, ki so podpisale Versaillesko pogodbo. V prvi vrsti pa naj se je udeležijo najbolj interesirane Jugoslavija,

Poljska, Rumunija, Češkoslovska, Grčija in Portugalska.

Pariz, 9. julija. s. Današnji ministrski svet se je bavil z vprašanjem parlamentarne debate o ratifikaciji pogodbe o dolgovih in sklenil, da bo nemudoma določil rok za to debato, ki jo bo uvedel ministrski predsednik Poincaré z ekipejem o deštvihi in listinah, ki jih je predložil odboru. Zaradi tega bo vlada na današnji seji zbornice zahtevala, da se določi debata na prihodnji četrtek.

Velika debata o vprašanju reparacij in dolgov, ki se bo pričela v četrtek v zbornici, znači odločilno bitko med Poincaréjem in levičarsko opozicijo. Leon Blum in Vincenc Aurioi bosta v imenu svojih frakcij zahtevala odgoditev. Tudi radikalna frakcija se pripravlja za sličien sklep. Vlada je dala že razglasiti, da bo proti obema predlogoma za odgoditev stavila vprašanje zaupnice. Ta taktika daje domnevati, da Poincaré še ni voljan podati obveznih izjav, glede izpraznitve Porenja.

Ministrski svet je danes odobril tudi odgovor Brianda na angleško noto v zadevi kraja, kjer naj bi se vršila reparacijska konferenca vlade.

Odredbe litovske vlade proti opoziciji

Kovno, 9. julija g. Litovska vlada pripravlja nove represalije proti opoziciji. Kakor zatrjujejo, bo vlada s 15 t. m. razpustila vse opozicijske stranke in reorganizirala vseučnišče v Kovnu ter dovolila v bodoče visokosolski študij samo dijakom, ki bodo predložili oblasvena potrdila o lojalnosti in neoporečnosti. Tudi profesorski zbor univerze bo večinomna izmenjan

Triumfalna pot kralja po Dalmaciji

Na vsej poti mu prireja narod navdušene ovacije

Split, 9. julija. Č. Davi ob 7.30 je Nj. Vel. odpotoval z admiralsko jahto »Vila Velebita« iz Trogira v Omiš, kamor je dospel ob 8. jutraj. V spremstvu kralja so bili admiral Prica, maršal dvora polkovnik Dimitrijevič, minister socijalne politike dr. Drin-ković in veliki župan Perović. Sprejem v Omišu je bil zelo prrsrčen. Prebivalstvo je prirejalo kralju viharne ovacije. Ob njegovem prihodu so zvonili zvonovi po vseh cerkvah ter so pokali topi. V imenu prebivalstva je pozdravil kralja omiški župan, nakar je godba zasvirala državno himno. Kralj se je v razgovoru z zastopniki občine zanimal za tamošnje razmere zlasti za industrijo, ki je v Omišu dobro razvijata.

Nato je krenil dalje z avtomobilom proti Zadvarju ter si med potjo ogledal znani slap Gubavica na reki Cetinji. V Zadvarju se je kralj deli časa razgovorjal z zastopniki občine, nakar je nadaljeval pot v Se-stanovce. Tudi tam mu je prebivalstvo priredilo prrsrčen sprejem. Po 5 minutnem razgovoru s posamezniki je nadaljeval pot proti Lovreču in Imotskem. V Imotskem se je že v zgodnjih jutranjih urah pripravljalo vse mesto za sprejem. Pokali so topi in vse hiše so bile okrašene z narodnimi zastavami, s cvetjem in zelenjem. S cvetjem je bila tudi posuta cesta, po kateri se je pripeljal kralj. Kralj je izstopil iz avtomobila in šel skozi gosti špalir naroda, ki ga je živahno pozdravljali. Pri slavlouku je pozdravil kralja župan Bekavac ter splitski škof Bonifacij, ki se muhi tam na kanonični vizitaciji.

Kralj se je mudil v Imotskem kakih 20 minut, nakar je nadaljeval pot v Kameno. Kamor je došel ob 11.15. Tu za je sprejel kakih 1500 seljakov z navdušenimi ovacijami. Za tem je avtomobil s kraljem krenil v Zagvozdo, kamor je dospel nekoliko pred poldnevom. Tudi tu se je kralj razgovorjal s posamezniki izmed prebivalstva ter je po 10 minutah nadaljeval pot preko Kozice proti Makarski, kamor je prispel okoli 1. popoldne.

Notranja nezadovoljstva v UJU

Beograjska sekcija UJU proti sklepom izvršilnega odbora UJU Udeležila se bo letne skupščine v Zagrebu le pod gotovimi pogoji

Beograd, 9. julija. Č. Danes se je končalo zborovanje beograjske sekcije UJU, na kateri je bila sprejeta naslednja resolucija: Poslednja leta so se pojavile stvari, ki niso pokazale popolne iskrenosti in potrebe soglasja med izvršnim odborom UJU in posameznimi sekcijami. Izvršni odbor je sprejel sklepe brez prejšnje proučitve razpoloženja in mnenja večine članov. Tako delo je dovelo do nemilih dogodkov na kongresu v Skoplju in Mariboru ter mu je sledilo nerazpoloženje ogromne večine članov izvršilni odbor UJU je lani odločil, naj se kongres za 1. 1928. vrši v Mariboru, mestu, ki je preveč oddaljeno za večino poverljivikov beograjske sekcije. Ta kongres je imel nalogo uveljaviti nova pravila Udruga. Letošnji kongres ima nalogo izvoliti triletno upravo, nalogo, ki je zelo važna za izvajanje programa Udruga. Uprava beograjske sekcije je skušala doseči, da bi se kongres vršil v Beogradu in misli, da bi bilo to za Udrugo najkorisnejše. Skupščina

popolnoma odobrava to prizadevanje in obžaluje, ker izvršni odbor ni sprejel njenih upravičenih razlogov ter da ni došlo do sporazuma v tem vprašanju. Skupščina beograjske sekcije smatra, da bi bil Beograd ugodnejše mesto za prireditve kongresa. Ker pa se danes sklep težko izpreminja, in ker bi odsotnost največje sekcije na kongresu mogla imeti nezadovoljne in neugodne posledice za celo Udrugo in bi se odsotnost beograjske sekcije na kongresu v Zagrebu mogla pogojevali v plemenskem smislu, je skupščina beograjske sekcije odločila, da sodeluje pri delu kongresa v Zagrebu pod pogoji:

1. Da se 15 članov širšega odbora UJU izbere sorazmerno po številu članov vseh sekcij.
2. da se delegati sekcij imenujejo od predstavnikov samostojno in da nobena sekcija ne vsili svojih osebnosti, da bo njihova izvolitev pravi izraz večine članov UJU.

Ponudbe za zgradbo hotelov v Dalmaciji

Zanimanje inozemskega kapitala za naše Primorje — Zakon o pospeševanju hotelske industrije

Beograd, 9. julija. Č. Ministrstvo trgovine in industrije je prejelo od raznih finančnih skupin, med drugimi tudi od francoskih in nemških vprašanja in ponudbe glede zgraditve hotelov v našem Primorju. Te ponudbe sedaj proučuje odel za tujski promet v ministrstvu trgovine in industrije, kjer se bodo izdelali predlogi za končno odločitev vlade. Ker je pospeševanje hotelske industrije v Primorju eden glavnih pogojev za

napredovanje tujskega prometa, bo vlada v svojem sklepu precizirala pogoje, pod katerimi bo pripravljena ustreči ponudbam raznih finančnih skupin. Obenem se pripravila v ministrstvu trgovine in industrije tudi predlog zakona o hotelstvu in olajšavah za hotelstvo, nadalje načrt zakona o ureditvi kopalnic in letovišč, s katerimi bodo urejene tudi pravice in dolžnosti zdravstvenih poverjenikov.

Krvava borba med makedonstvušćimi se nadaljuje

Umori in pokolji so na dnevnem redu — Bolgarske oblasti so docela pasivne

Sofija, 9. julija. R. Krvavi obračuni med pristaši Ivana Mihajlova in pokojnega Protogerova se nadaljujejo. Bol se vodi na obeh straneh z nasilnimi sredstvi in zaarbnost. Obe stranki sta najeli nove atentatorje, ki so neznani v krogih makedonstvušćih in pred katerimi se je zaradi tega težko varovati. Zato so pristaši Mihajlova kakor tudi Protogerova zelo oprezni. V kolikor bolgarske oblasti ne podpirajo skupine Mihajlova, se drže popolnoma pasivno, kakor da se jih ne tiče krvavo obračunavanje na bolgarskem ozemlju. Povod se sliši izgovor, da je to »notranja« zadeva makedonskega komiteja. Kakor se čuje, je Ivan Mihajlov izdelal nov načrt o uničenju svojih nasprotnikov. Zaenkrat je izginil brez sledu. Nekateri trdijo, da je odšel v inozemstvo, drugi pa zatrjujejo, da se je skrnil v notranjosti Bolgarije. V času njegove odsotnosti naj bi njegovi pristaši izrebrili protogerovce. Ivan Mihajlov je poslal atentatorje v Albanijo, da bi tamkaj pobili protogerovce, zlasti Gjorgija Popova Hristova. Petra Šandanova in druge. V okolici Korče v Albaniji se namreč mudi večje število protogerovcev v mnenju, da so tamkaj najbolj varni ter so od tu oarabili vse svoje zveze. Potrjuje se vest, da je bil umor dveh trgovcev v Sofiji izvršen pomotoma in da so bili tedaj streljani namenjeni enemu najboljših vnetih protogerovcev v Baždorovu. Istega večera bi imel biti ubit tudi znani protogerovec Naum Tomalevski, ki se je po pravosodno skrnil, ker je njegov prijatelj Peter Trajkov zvedel za priprave atentata in ga obvestil. V početku tega meseca so

ubili pristaši Ivana Mihajlova, protogerovca, Kirila Dermencičeva v Nevrokolu. Pred umorom so ga pristaši Mihajlova odvabili od doma, nakar se je njegova mati obrnila osebo na predsednika vlade Ljapčeva ter ga naprosila, naj odredi strogo policijsko preiskavo ter izsledi in oprosti sina. Preiskava je bila sicer odredjena, toda policija je našla samo truplo Dermencičeva. Kaj več ni mogla oziroma ni hotela odkriti. Ker se pričakuje novi uboji, skušajo protogerovci gotovo število svojih ljudi spraviti v inozemstvo. Za odhod v inozemstvo se pripravljata tudi bivši urednik »Makedonije« Pundev, ki je znan protogerovec.

Nadškoof dr. Bauer častni meščan Zagreba

Zagreb, 9. julija. N. Popoldne ob 5.45 je bila seja mestnega zastopstva, na kateri je župan dr. Skrlj prečital odgovor kralja na čestitke ob rojstvu tretjega kraljeviča, ki so ga prisotni poslušali stoje in sprejeli z živio-klici. Zatem je župan prečital predlog, naj se nadškoof dr. Bauer imenuje ob priliki njegovega jubileja za častnega meščana mesta Zagreba. Predlog je bil soglasno sprejet, nakar se je prešlo na dnevni red.

Seton Watson operiran

Sarajevo, 9. julija. Č. Angleški publicist Seton Watson se je moral včeraj v sarajevski bolnišnici podvreči operaciji, ker se mu je pojavil na vratu absces. Operacija je dobro uspešla, vendar pa bo moral Seton Watson še nekaj časa ostati v Sarajevu.

Češkoslovaško pismo

H. — Praga, 7. julija.

Začetkom prošlega tedna se je vršila seja izvršnega odbora agrarne stranke, na kateri je bilo izvoljeno novo predsedstvo. Za predsednika je bil zopet izvoljen Anton Švehla. Pravo senzacijo te seje pa je tvoril govor ministrskega predsednika Udržala, ki je govoril o političnem položaju. Njegova izvajanja so izzvala močan odmev in se živahno komentirajo doma in na tujem, tembolj ker je ministrski predsednik podal dalekosežno izjavo tudi o zunanji politiki.

Vsebina govora ministrskega predsednika je v kratkem naslednja: V javnosti se mnogo razpravlja o možnosti novih volitev in o vladi uradniškega kabineda. Nove volitve bi bile brez pomena, kar pa se tiče uradniške vlade, se te po dosedanjih izkušnjah niso obnesle. Agrarna stranka bo tudi v tem oziru sledila Švehli, ki smatra uradniško vlado kot dokazano zlo in jo je vedno odklanjal.

Najvažnejši odstavek govora ministrskega predsednika, ki je tudi izzval splošno pozornost pa je izjava Udržala o čsl. zunanji politiki. Na kratko je orisal dosedanje zunanjo politiko in današnji položaj čsl. države ter doslovno nazlasil, da je država »prisiljena, prilagoditi smernice čsl. zunanje politike novim razmeram«.

Tej izjavi so sledile obširne in deloma nepravilne razlage v tisku, zato je vaš poročevalec naprosil odličnega člana agrarne stranke, da mu da pojasnila glede izjave predsednika Udržala. Informator je eden izmed vodilnih, v vse vladne posle posvečen politik ter je izjavil naslednje:

»Govoreč o zunanje-političnem položaju je ministrski predsednik opiral svojo izjavo na vse, kar se v zadnjem času godi okoli naš« države v inozemstvu in kar se po tujem vplivu doja tudi v notranjosti čsl. republike. Ojačena delavnost madžarske propagande po vsem svetu nima pozitivnih smotrov, marveč ima v prvi vrsti namen sramotiti in oškodovati našo državo, voluiti proti njej in jo tožiti pri vseh državah. Ta ojačena madžarska propaganda, neprestani incidenti na meji, pozornosti vredne izjave Nemčije ob desetletnici versailleske pogodbe in nemška špijonaža — vse to vzbuja v prebivalstvu naše države vznemirjenje in negotovost ter silno vpliva tudi na našo notranjo politiko.

Mi vidimo, da je to, kar Nemci in Madžari nepravilno iz Zeneve trobijo po vsem svetu, v popolnem nasprotju s tem, kar se v resnici dogaja. Tega ne smemo izgubiti izpred oči. Zato je potrebno, da spremenimo tudi mi svojo mirovno politiko, ki smo jo doslej vedno dosledno izvajali tako pred mednarodnim svetom, kakor napram sosedom. Moramo računati z dejanskim stanjem razmer, zato moramo svojo zunanjo politiko spraviti v sklad s tem stanjem. Tako moj informator.

Da že v naprej razpršim vsako nesporazumljenje, moram izrecno poudariti, da so odnošaji med predsednikom vlade ter dr. Benešem in Masarykom ne samo dobri ter vsestransko lojalni, marveč naravnost prijateljski, kakor so bili odnošaji Švehle do poglavarja države in do vodje zunanje politike. Iz tega sledi, da bi predsednik Udržal brez vednosti Masaryka in Beneša nikoli ne bil podal take izjave. Njegova izjava, dasi podana na strankarski prireditvi in od strani odličnega člana stranke, je bila tedaj namenjena za širše kroge.

Udržalove besede pa so važne še v nekem drugem oziru: Njegove besede potrjujejo in odobravajo ono, kar je dr. Kramář pred nekoliko dnevi s poudarkom zahteval. Jasno je tedaj, da naša uradna zunanja politika odobrava zahtevo imenovanega politika. Dr. Kramář je namreč na dan 28. junija objavil v »Narodnih Listih« članek pod naslovom »Pred desetimi leti«, kjer se spominja dela mirovne konference in kaže na početje Madžarov v teh desetih letih. V članku pravi dr. Kramář: »Države Male antante morajo z Madžari drugače govoriti. Nihče ne zahteva, da naj bodo Madžari zadovoljni s tem, kar se je zgodilo. Med seboj naj govore, kar hočejo, toda s predstavniki držav Male antante bi si tega ne smeli dovoliti, česar si ne upajo dovoliti s predstavniki drugih držav. Mirovne pogodbe so za nas nedotakljive. Mi smo želeli in dobili le to, kar rabimo, da lahko živimo v miru in brez bojznih nad nadnim napadom, zato pa ne bomo odstopili niti pidi svoje zemlje. Mi vestno vršimo svoje dolžnosti napram manjšinam in je za nas ta problem rešen. Uverjeni smo, da tudi Pariz na to ne gleda drugače in želeli je, da se to tudi Madžarom enkrat razločno in natančno pove. Potem bo politično ozračje v Srednji Evropi gotovo mirnejše.«

Kakor se vidi iz tega, je Udržal odgovoril Kramářu pritrilno in so bile njegove besede naslovljene ravno na dr. Kramářa. Ta odgovor je tedaj znamenje notranje čvrste enodušnosti, ne pa dokaz notranjega nesoglasja in sporov.

Razpisana profesorska mesta na zagrebški univerzi

Zagreb, 9. julija. Na zagrebški veteranski fakulteti sta razpisani dve profesorski mesti za živilore in gospodarsko enciklopedijo s planšarstvom in zavarovanjem živine ter za mikrobiologijo in veterinarsko higijeno. Prošnje je treba vložiti do 15. septembra. t. l.

Strahovit zavraten umor v Liti

Iz maščevalnosti je sinoči delavec Polde Jevnikar s kuhinjskim nožem zaklal uglednega lesnega trgovca Ivana Rotarja

Litija, 9. julija

Kakor že dolga leta noben sličen dogodek, je nocoj strahovito razburil vse prebivalstvo Litije in okolice zavraten umor, čigar žrtev je veleugledni litijski posestnik in lesni trgovec Ivan Rotar. Ko se je Rotar okrog pol 7. zvečer nahajal v trafiki Cirile Vižnerjeve, je od zadaj priskočil k njemu delavec Polde Jevnikar in mu v vrat zasadil kuhinjski nož. Nož je šel popolnoma skozi vrat ter povzročil ob vstopu 6 cm široko rano. Smrtno zadet se je Ivan Rotar zgrudil na tla in v nagli izkrcavitvi izdihnil. Zločinec je po storjenem grozodejstvu pobegnil, a so ga kmalu vlovili orožniki in ga še z nocošnjim vlakom eskortirali v Ljubljano.

Kakšen je bil neposredni povod tega zločina, še ni popolnoma pojasnjeno. Jevnikar je imel z Rotarjem neko pravdo in se je danes popoldne pri tukajšnjem sodišču vršila razprava, pri kateri je bil Polde Jevnikar obsojen na 6 dni zapore. To je menda v njem rodilo maščevalni sklep, ki ga je zvečer izvršil na tako strašen način.

Truplo Ivana Rotarja, ki je dopolnil šele 44 let, je bilo prenešeno na njegov dom, kjer so se odigrali nepopisno žalostni prizori, ko so pokojnikova žena Franja ter otroci Just, Ivo in Vladko v krčevitem, neutemnem joku sprejeli roditelja mrtvega v svojo sredo. Vest o groznem zločinu se je bliskovito razširila med prebivalstvom,

med katerim je zavladala razburjenost in ogorčenje. Vse sočustvuje s prizadeto družino in pokojnikom, ki je bil splošno priljubljen in spoštovan. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob 15.30 iz hiše žalosti na litijsko pokopališče. Kdaj se bo izvršila obdukcija, bo določila preiskovalna oblast, ki je že uvedla vsa podrobna poizvedovanja.

Ljubljana, 9. julija. Z večernim vlakom ob 22. sta pripeljala litijska orožnika Kolman Rebernik in Josip Bučar 31-letnega delavca Poldeta Jevnikarja v zapore dežel. sodišča. Jevnikar je popoldne popaval po več gostilnah in se zvečer okrog 16. nahajal pri Cerarju. Ko je videl, da prihaja preko mostu Ivan Rotar, je popadel kuhinjski nož in zdiral na cesto. Pred bližnjo trafiko ob mostu je po kratkem prerekanju zadal Rotarju z nožem od zadaj v vrat tri bodljave in mu prerezal vse odvodne žile. Ko se je Rotar zgrudil v mlaki krvi, je Jevnikar pobegnil v bližnjo Franketovo gostilno, kjer je pograbil steklenico z očetno kislino in jo izpil en četrt litra. Nato se je skrnil v klet. Nezvestnega so našli orožniki. Poklicani zdravnik dr. Ukmar mu je izpral želodec, nakar so ga zvezanega prepeljali v kolodvorsko čakalnico. Sodnika Troje in Novak sta morila zaslišala, a ni dal nobenega odgovora. Bil je nato eskortiran v Ljubljano.

Nova čsl. nota zavoljo incidenta v Hidas-Nemetiju

Čsl. vlada zahteva zadoščena za protipravno aretacijo in jamstva za bodoče — Madžari so ogorčeni, oholo odbijajo to zahtevo

Praga, 9. julija. sh. Nota, ki jo je češkoslovaška vlada, sklicujoč se na paragrafa 19 in 23 železniške konvencije o skupnih obmejnih postajah, izročila po svojem budimpeštanskem poslaniku madžarski vladi, izjava med drugim: Češkoslovaška vlada smatra, da je bila ta konvencija kršena s tem, ker so madžarske oblasti aretirale blaginjske češkoslovaške železniške ekspoziture v Hidas-Nemetiju, dočim bi bile same upravičene zahtevati odpoklice ali premeštevne železniških uslužbencev, ki bi se kakorkoli pregrešili. Nota očita dalje, da so madžarske oblasti zaradi aretacije češkoslovaškega državljanca ovirale normalni razvoj železniškega prometa med obema državama. Nota zaključuje, da je češkoslovaška vlada prepričana, da bo madžarska vlada priznala, da so madžarske oblasti kršile uvodno omejeno konvencijo. Zaradi tega je prepričana, da bo vlada izrazila svoje obžalovanje nad incidentom, izpustila aretiranega češkoslovaškega državljanca takoj na svobodo ter sloila vse potrebno, da se slični dogodki v bodoče ne bodo ponavljali.

Listi poročajo, da je pokazala madžarska agitacija za bojko češkoslovaškega blaga že prve uspehe. Mnogo madžarskih tvrdki je storniralo svoja naročila v Češkoslovaški. Češkoslovaška vlada namerava ta spor spraviti pred mednarodni forum. V splošnem pa se boje, da bo ostal aretirani železničar še dalje v zaporu in bo morda prej umrl, pred

no bo stvar zrela za razpravo na mednarodnem forumu. Zaradi tega so bili na Češkoslovaškem aretirani štirje Madžari, ki bodo očitno talci za aretiranega Pecha.

Budimpešta, 9. julija. g. Listi odklanjajo češkoslovaško noto zaradi incidenta v Hidas-Nemetiju tako oetro, da skoraj bolj ni mogoče. Kakor zatrjujejo je prešel incident v Hidas-Nemetiju zaradi zadnje praške note v polkrični etadij, ker so se izjalovila vsa optimistična pričakovanja. »Esti Kurir« označuje češkoslovaške zahteve za popolnoma nesprejemljive in pravi, da Madžarska vlada ne bo mogla odgovoriti drugega, kot, da nima povoda spremeniti svojega dosedanjega stališča. Vlado glasilo »8-Orat Ujsag« pravi, da je alera v Hidas-Nemetiju neizbraten vir deloma smešnih, deloma razburljivih komplikacij, tako da se ne ve, ali naj bi se zaradi agresivnosti češkoslovaške note smejali ali razburjali. Madžarsko javno mnenje ogorčeno in odločno zavrača češkoslovaške zahteve. V ostalem se zdi, da praška vlada ne pozna vsebine konvencije, ki jo je treba za ta primer tolmačiti. Madžarska vlada bo češkoslovaško poučila, da je ustrelila kozla.

Mnogo komentarjev je povzročilo tudi setanek italijanskega poslanika z grofom Bethlenom nekaj trenutkov po predaji češkoslovaške note. Splošno se pričakuje, da bo madžarska vlada odgovorila na češkoslovaško noto v negativnem smislu in odklonila izpustitev aretiranega Pecha.

Venizelos bo posetil Bled in Beograd

Atene, 9. julija. Č. Kakor se doznava, bo ministrski predsednik Venizelos na svojem potovanju po inozemstvu posetil poleg Londona Zeneve Berlina Prage, Varšave, Dunaja in Budimpešte tudi Bled in Beograd.

Povratak rumunskega poslanika na Bled

Bled, 9. julija. p. Danes se je vrnil semkaj rumunski poslanik na našem dvoru g. Filodor. Tekom popoldneva je bil v avdiciji pri materi rumunskega kralja princesi Jeleni. V razgovoru z vašim dopisnikom je g. Filodor naglasil, da so vesti o nameravanem prevratu v Bukarešti, ki so razširjene v inozemskem tisku, zelo pretirane. Gre za docela izolirano akcijo polkovnika Stojkova in njegovih maloštevilnih prijateljev. Vlada je akcijo v kati zadržala in krivce zaprla Rumunsko poslanstvo v Beogradu bo izdalo o tem obširnejši komuniké, čim sprejme podrobnejše informacije.

Prisvela sta tudi italijanski in švedski poslanik

Bled, 9. julija. p. Danes je prispel semkaj z avtomobilom iz Zagreba italijanski poslanik na našem dvoru g. Gall. Na Bledu je tudi skoraj vse osobie italijanskega poslanstva. Zvečer se pričakuje na našem dvoru akreditirani švedski poslanik na Dunaju g. Onden, ki bo ostal delj časa na Bledu ter bo pri tej priliki sprejet tudi v avdiciji.

Smrten skok z vlaka radi 9 Din

Zagreb, 9. julija. n. Orožniška postaja iz Zdenčine poroča, da je danes popoldne skočil iz dr. železnice vlak neki delavec, ki ga je sprevoznik zalotil brez voznega listka in ki ni mogel plačati 9 Din. Skočil je iz vlaka tako nesrečno, da je treščil ob brezovlavi drog in obelžal na mestu mrtve Ponosredni delavec je star kakih 22 let, njegove identitete se niso ugotovili.

Volčovi v Hercegovini

Gacko, 9. julija. Č. Po poročilih orožniških postaj, ki jih je prejelo sresko poglavarstvo v Gackem, so se pojavili v raznih delih okraja volčovi, zlasti v bližini sela Kazancev. Volčovi so v treh mesecih poklali v tem okraju 130 ovč. 6 goved in 2 konja. Oblasti so podvezle potrebne ukrepe, da jih zatro.

Preklicano naročilo ministrstva prometa na Češkem

Praga, 9. julija. h. Jugoslavija je pred meseci po mednarodni konkurenci oddala češkomoravski tovarni »Kolben« veliko naročilo železniškega materijala, železniških strojev, vagonov in drugega. Kakor se zatrjuje je jugoslovanski finančni minister to naročilo »preklicano«. Češkoslovaški tisk nekoliko indigirano konstatira, da Jugoslavija ni preklicala naročila 130 železniških strojev pri nemški tvrdki Borsig, dasi tudi to naročilo ne gre na račun reparacij.

Neznana utopljenka v Dravi

Osijek, 9. julija. Č. Davi je po Dravi priplo truplo neznane ženske, stare 25 do 30 let, ki se je zataknilo v koleske parnika »Herman«. Truplo so opazili čolnarji in ga privlekli na breg. Bilo je povsem golo ter je po identiteti zdravnikov ležalo v vodi kakih 12 dni. Mnenje niso mogli ugotoviti. Domnevaljo, da je neznanka utonila pri kopanju. Policija je truplo fotografirala, popoldne so ga pokopali na rimsko-katoliškem pokopališču.

Poset daniških profesorjev

Zagreb, 9. julija. n. Nocoj je došlo v Zagreb 10 daniških profesorjev s tajnikom našega konzulata v Kopenhagenu Pakacijem. Danski profesorji odpotujejo jutri v Dalmacijo.

Angleški kralj zopet obolel

London, 9. julija. d. Po povratku od zahvalne službe božje se je zdravstveno stanje angleškega kralja zopet nenadoma poslabšalo. Zdravniki, ki so pregledali suverenca, so ugotovili, da je stanje desne pljučne konice zelo nezadovoljivo. Pri današnjem rentgenološkem pregledu so ugotovili, da je desna stran pljuč še vedno zagnojena in da se bo moral kralj povreči daljšemu zdravljenju. Poleg tega se je znova pojavil med desnimi rebri na mestu že operiranega, novi abces.

Zavoljo tega je bilo tudi odpovedano za danes pripravljeno potovanje kralja iz Londona v Sandringham.

Hmeljski trg

Zatec, 9. julija. h. Živahniješe povpraševanje traja dalje. Cene so se nekoliko dvignile, in si oer na 750 do 900 Kš.

Domače vesti

* Rumunska kraljevska rodbina prispela na Bled. Z večeršnjim SOE je prispela v Ljubljano ob 4.36 v rumunskih dvornih vozovih mati rumunskega kralja Mihajla — princesa Jelena s svojim spremstvom. Obenem so se pripeljali z njo grška princesa Irena ter sinova princa Pavla Nikola in Aleksander. V Ljubljani so bili vozovi rumunskega dvornega vlaka odklopljeni. Dvorni vozovi so bili nato priklopljeni prvemu gorenjskemu vlaku ter so se visoki gostje ob 5.15 odpeljali proti Jesenicam ednosno Bohinju. Na postaji na Bledu sta pozdravila mater rumunskega kralja maršal rumunskega dvora in upravnik našega dvora major Pogačnik. Z Bleda so nadaljevali pot po železnici v Bohinjsko Bistrico.

* Pravosodni minister na Bledu. Včeraj popoldne je prispel na Bled pravosodni minister dr. Sršić. Minister je v ponedeljek zvečer odpotoval iz Beograda ter je včeraj ob 14.45 v salonskem vozu nadaljeval vožnjo do Lesc.

* O bodočnosti in pomenu tujkega prometa v naši državi razpravlja v beograjski »Politiki« g. Slavko Sirošević in sodi, da mora biti glavna pozornost posvečena gradnji hotelov in komunikacij. Komfort in komunikacije so naša slaba stran. Dočim imamo premnogo prirodnih in umetnostnih lepote, nam manjkajo hoteli (pension) in železnice. Slovenija, Goriški kotar in severno hrvaško Primorje imajo edino izjemo. V Bosni obstaja ozkotirna železnica, Dalmacija je slabo zvezana, Črna gora še slabše, a v Južni Srbiji se šele gradijo potrebne nove železnice. Tudi avtomobilske ceste so v splošnem še slabše in s hoteli stojimo zelo slabo tudi v onih krajih, kamor tujci že prihajajo v velikem številu. Ako se vse to hitro ne popravi, nam bo nedostatek povzročil več škode kakor naluhija sovražna propaganda. — Članek je dobro in hvalevredno znamenje, da se je problem tujkega prometa začel pretresati pred vso široko našo javnostjo. Sledila naj bi dela.

* Francoske štipendije našim študentom. Francoska vlada je podelila za šolsko leto 1929—1930 sledečim dijakom štipendije: Andoljšek Mirko, Institut Industriel du Nord, Lille. — Ekar Dušan, Ecole Nationale des Mines, St. Etienne. — Kormann Boris, Droit, Paris. — Mali Albin, Lettres, Lyon. — Mikuš Radivoj, Lettres, Paris. — Premrov Boris, Droit, laen. — Rupel Karl, Ecole Normale de Musique, Paris. — Početniške štipendije za poletje 1929 so bile podeljene g. Mariji Kovač, g. dr. Franu Novaku in g. prof. Borisu Jakliču.

* Ribolov v Savi Bohinjski od Bohinjskega jezera do Čajanovega jezera pri Radovljici, ki je last hotelirja in graščaka g. Ivana Kende na Bledu, je oblastni komisar dr. Natlačen odvzel lastniku in razpisal dražbo ribolova za 18. junij v Radovljici. Izdražbal je ta ribolov za 55.000 Din. Konrad Reicher iz Ljubljane. Tega je sedaj g. Slavko Plemelj mestni tržni nadzornik privatno obvestil, da oblastni komisar dražbo ni odobril in da prevzame oblast sama imenovani ribolov v zakup. Službeno ništa bila o prevzetju ribolova obveščena niti lastnik niti izdražitelj, dasi je od tega časa preteklo že več kakor 14 dni. Zanimivo je, da se je g. Sl. Plemelj že od leta 1922. trudil, da bi mu g. Iv. Kenda prodal ali dal v zakup ribolov v Savi Bohinjski. Sklepal se je pri tem na visoke činitele, ki žele imeti ta ribolov. Lastnik ribolova se je pritožil na upravno sodišče. O celi zanimivi stvari še spregovorimo.

* Statistika brezposelnosti. Centralni odbor za posredovanje dela v Beogradu poroča, da je poprej za mesec malo ostalo še 7764 moških in 2151 ženskih brezposelnih delovnih moči. Na novo pa se je prijavilo 15.876 moških in 2391 ženskih delovnih moči. Borze dela so imele na razpolago za moške 3927, za ženske pa 1483 služb. Uspešno se je posredovalo za moške v 2596 za ženske pa 784 primerih. Koncem preteklega meseca je ostalo v evidenci centralnega odbora 7832 moških in 2750 ženskih brezposelnih delovnih moči. Napram številu prijavljenih brezposelnih znaša ugodno posredovanje 29 odstotkov.

* Gasilno društvo v Dolenji vasi pri Ribnici vložilo prost vse one goste, ki se želijo udeležiti banketa povodom praznovanja dne 21. t. m., da se do 17. t. m. prijavijo načelstvu Gasilnega društva v Dolenji vasi.

* Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazala podružnica v Ljilji 1460 Din in sicer od C. M. kresa 800 Din, in 600 Din katere zneska je nabrala med znanci g. Pavla Končarjeva mesto venca pok. ge. Zinki Žigonovi. Vsem iskrena hvala! 927

* Nova epidemija med otroki v Novem Sadu. Pred nekaj dnevi se je med novo sadsko dečo začela pojavljati nova opasna epidemija. Trije otroci so zboleli na vnetju možganske mreže in so bili takoj oddani na epidemični oddelke državne bolnice. Polaj nove opasne bolezni je povzročil med starši mnogo skrbi in zdravstvena oblast je izdala poziv, da se vsak sumljiv pojav takoj prijavi njej.

* Eksplozija v skladišču municije. V noči na soboto je bilo več eksplozij v obsežnem skladišču municije med Opčinami in Prosekom. Dve baraki s 27.000 šrapnelov in kompletne artiljerijsko pripravo sta zleteli v zrak. Bati se je bilo, da se v nje še ostala 25 barak in je bil pripravljen ukaz za evakuacijo Proseka in okolice. Posrečilo pa se je s takojšnjim energičnim delom preprečiti nadaljnje eksplozije.

* Zaljubljeni žrtve tatov. V Sremski Mitrovici je sodna razprava proti dvojici rafiniranih tatov, ki je svoje žrtve izbrala med zaljubljenici. Tatinska dvojica si je svoj načrt dobro osnovala na podlagi, da zaljubljenici, če se kje sestanejo, nima očij in ušes za vse drugo izven svojega kroga. Spretna tatova brata Mijo in Ivan Vodoplo sta v poznih večernih urah obiskovala parke in če sta na kaki samotni klopi opazila

zaljubljen parček, sta v zasedi rafinirano prežala na priloznost tatvine. Najrajši sta izmikala ročne torbice, često pa se je roka, ki je šinila iz grma za klopjo, polastila tudi plašča, klobuka, dežnika ali sličnega. Tatinska dvojica je dosegla priličen rekord v svojem poslu. Zagrešila je ne samo nad 150, temkom zadnjih mesecev prijavljenja tatvin, marveč še najmanj dvakrat toliko zločinov, ki niso bili prijavljeni. Hišna preiskava je odkrila pravo grmado tatinskega plena.

* Železniško nesreče. Sobota in nedelja sta bila dneva številnih železniških nesreč. Tako je blizu Zenice zavozil avtomobil češke vojaške misije v mimo vozeči vlak in so zadobili vsi potniki, to je češki major Vrt in soproga, generalštab. kapetan Hutka in kapetan Šnajder težje poškodbe. Ranjenec so odpeljali v sarajevsko bolnico. — Iztril je osební vlak, ki je vozil iz Novega Sada v Sombor. Iztrijenje je povzročil transport živine, ki je šel tik pred vlakom preko proge. Vlak je ubil tri krave, več pa jih je ranil. Za vlak je nastala s tem večurna zamuda. Tudi pred postajo Kupovina je imel nesrečo osební vlak proge Sombor-Apatin-Odžaci. Na slavonski dravski progi pa je med Valpovem in Beliščem trčil osební vlak ob tovornega in je pri tem poškodovanih na obeh straneh več vagonov. Poškodovana sta tudi stroja. Človeške žrtve so tri; trije težje ranjeni potniki. Materijalna škoda je velika. Železniška direkcija je že odredila preiskovalno komisijo, da ugotovi vzrok te nesreče.

* Invalid prevaran od žene in bolgarskega emigranta. V Velikem Bečkerek je policija aretirala Čedomira Brankovana, izseljeniškega agenta, ki je razen drugih nedopustnih poslov omogočil ženi invalida Dragomira Stojkova, da je z denarjem svojega moža in s svojim ljubčkom bolgarskim emigrantom Ilijo Kamenovim pobegnila v Ameriko. Žena Zorka je svojemu možu pobrala vso imovino skupnih 36.000 Din, a Brankovan je preskrbel potne liste. Aretacija se je izvršila na prijavo uporačenega invalida, ki od paroplovne družbe zahteva povračilo, denarja, ženo pa rade volje prepustila bolgarskemu emigrantu.

* Usodna rakija. V vasi Barl blizu Bosanske Petrovca se je kmet Jovan Kačar po končani žetvi močno napil, ko je gostil seljake, ki so mu pomagali pri delu. Končno je rakije zmanjkalo in urno je vzel prvo steklenico, ki mu je prišla pod roko ter odšel po novo zalogo. Sosedje, ki jih je hotel pogostiti so pogostitev odklonili, ker je donešeno žganje močno dišalo po petroleju. Pijan Jovan je pograbil namreč steklenico, v kateri je bilo še nekaj petroleja in krčmar mu je v njo nalil rakijo. Zadovoljen, da se nihče ne udeležuje, je nesrečni Jovan popil vso petrolejsko rakijo sam in je od te strašne pljače tako rozovill po vasi, se pretepal in pobil, da so mu morali v zagrebški bolnici odstraniti eno oko in da bo še dolgo ležal zaradi drugih težjih poškodb.

KINO »IDEAL« Samo še danes!

Vstajenje

L. N. Tolstega — Dolores del Rio.
Cene Dn 2, 4, 6.

* Tajinstvena ljubzenska drama. V vasi Vetovo blizu Požege je šel prostovoljno v smrt mlad zaljubljen par. Najprej so našli roditelji svojo 20 letno hčerko Anko Marinc mrtvo na dvorišču z dvocevo v roki. Istočasno pa je prihitel sosed kovač s pretresljivo novico, da leži njegov pomočnik Dušan Marič mrtve na svoji postelji. Dušan in Anka sta se imela rada. Ankini starši pa tej ljubezni niso bili naklonjeni. Anka se odšla v smrt in kako se je to izvršilo, bo ostala skrivnost. Pri mrtvemu Dušanu Mariču niso našli nobenega orožja.

* 11 let po vojni. Po uradnih listih so še vedno obsežne rubrike »proklašen za mrtve« in tudi v krajih, kjer je posebno hudo divjala vojna, se še vedno odkrivajo grobovi neznanih vojakov. Tako so sedaj na torišču krutih bojev okrog Aslaga na hribič Pertica, Asolone in Berretta našli 30 trupel neznanih Italijanov in 27 trupel nekih drugih neznanih vojakov. Na hribu Cengio in na Monte Lemerle pa so našli tri italijanske in 17 avstrijskih okostnjakov brez znakov identitete. Od 217 mrtvih na Ortigari pa so spoznali samo 217 na Italijane in dva za Avstrijce. Vse te ostanke vojnih žrtve so skupno pokopali na bližnjih vojaških pokopališčih.

* Velike poverebe v subotški železniški delavnici. Uprava subotške železniške delavnice že več let ni bila v redu. Po nalogu državnega odvetaika sta bila sedaj aretirana 2 njena uradnika in odvedena v novosadske zapore. Baje sta poverila večje vsote, kar sta krila z napačnim računovodstvom. Aretacija uradniške dvojice je za Subotico velika senzacija, zlasti ker je bil eden od aretirancev neki Bela Nest zelo popularna osebnost.

* Zagoneten umor na cesti. Blizu vasi Žednik v subotškem okraju so našli ob cesti mrtvega veleposesnika Petra Budinčiča. Neznani zločinci so mu prizadeli več smrtnih ran z nožem. Ta umor je za preiskovalno oblast velika uganina. Priprave se sicer, da so videli prejšnji večer nesrečnega veleposesnika v družbi 4 tujcev, a se ten ljudi po vseh popisih ne da izslediti.

* Ker ni hotela pričati proti svojemu prepričanju si je skušala v Osijeku vzeti življenje 25 letna Julijka Salaj. Izpla je večjo količino solne kisline. Njen mož Andrija je v sodniških zaporih, ko ga je zadnjič obiskala, ji je dajal navodila, kako naj govori pri razpravi. Žena mu ni hotela obljubiti zahtevanega pričevanja in je rajši iskala smrt. Sedaj se v osiješki bolnici bori s smrtjo.

* Smrtna kosa med našimi rojaki v Ameriki. V Collinwoodu je smrtno povozil neki privatni avto Franca Gadnika, ki se je vračal z nekega izleta. Policija je ugotovila identiteto mrtviča po obleki, katero je izgovoril krojač Znidaršič. Ko so krojača poklicali je takoj spoznal svojega dobrega znanca. Gadnika. — V Glenville je umrla Uršula Levstek, rojena Oblak. Doma je bila iz Grebena pri Vel. Laščah in je živel v Clevelandu že 25 let. — V nasebini Virginia Minn je umrla najuglednejša Slovenka Ivanka Klink, rojena Indigar. Ves dan je zadovoljno delala na vrtu, zvečer, ko je šla v klet, pa je sprememba temperature tako delovala na njeno oslabele srce, da se je onesvestila in kmalu potem umrla. Sin Lovrenc je našel mrtvo v kleti. Rainka je bila doma iz Bruhanjske vasi in je prišla v Ameriko pred 40. leti Zapušča moža, tri hčere in pet sinov. — V Royaltonu je umrl Pavel Planinc, rodom iz Brežic, ki zapušča v stari domovini ženo in sina.

Solan creme ali olje
dokazano najboljšje za solnčenje Dobi se povsod
A. KANC sinova, drogerija, Ljubljana
Židovska ulica 1.

Na letovanju
so najugodnejši predjužnek in južna
2 do žličice

OVOMALTINE
v skodelici mleka

* Nevarne iskre lokomotive. Od osebnega vlaka, ki je vozil od Starega Bečja proti Senti so iskre ugonobile žetev več malih posestnikov. Uničen je pridelek dobrih 70 oravov. Podobna nesreča je zadela tudi posestnika Pivkoviča pri Subotici. Ko so želi s strojem je šinilo nekaj isker iz stroja v kopice ter jih naenkrat vzplamtelo. Zaradi močnega vetra se je ogenj naglo razširil in velik del žetve je bil uničen.

* Na kulturo smo se v naših krajih ne pazi toliko, kolikor ta zasluži. Smokve so zelo koristne in to posebno, če se ne vporablja samo sveže in suhe, temveč tudi kot surogat kave. Purgativni sladkor naše dalmatinske smokve v zvezi z drugimi zdravi virnimi južnimi rastlinami pa se vporablja za zdravilno (Znan purgativ Figol). Zaradi vsega tega je treba posebno brigo posvetiti nekim malim glivam, ki se tudi pri nas širijo in uničujejo smokvina debela. Potrebno bi bilo, da bi gojitelji smokve smokvine veje, kadar jih režejo ali kadar se same zlomijo, namazali z voskom in da bi sploh pazili na pravilno obrezovanje in nego smokvinega debela in vel. 920

* Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj v Mariboru. (Odobren od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu). Novi šolski prospekti so izšli in se dobe brezplačno v trgovini s pisalnimi stroji. Ant. Rud. Legat & Co., Maribor Slovenska ul. 7

* Obledela obleke barva v različnih barvah in pletu tovarna Jos. Reich.

* Zobjni atele je otvoril v Škofji Loki na Spodnjem trgu, v hiši gostilne Šmit koncesionirani zobotehnik g. Ciril Lužar iz Ljubljane in se cenj. občinstvu toplo priporoča.

Iz Limblane

* Povratek orlovskih telovadcev iz Prage. Kakor smo že včeraj poročali, se je te dni vršil v Pragi povodom letošnjih svetovlavlških svečanosti zlet katoliških telovadskih organizacij, katerega so se udeležili poleg Čehov, Nemcev in Belgijcev tudi slovenski in hrvaški Orli, ki so odšli v Prago v spremstvu škofa dr. Jerliča in obl. komisarja dr. Natlačenca. V Pragi so si slovenski Orli priborili na tekmi z njihovimi češkimi, nemškimi in hrvaškimi tovaršji nekatere prva darila. Včeraj so se vrnili v Ljubljano, kjer so jim njihovi somišljeniki priredili sprejem z godbo. Vrnivši se Orli so jako zadovoljni s svojim bivanjem v Pragi, ki po svoji ogromni večini sicer ne simpatizira z njihovim pokretom, a se je ves čas držala zelo korektno napram gostom. S kolodvora so se došli Orli uvrstili v povorko, ki je obaodila ljubljanske ulice. V povorki sta se v avtomobilu vozila škof Jerlič in dr. Natlačen.

* Smrtna kosa. Dolgi bolezni je podlegel g. Josip Jenko, stavbeni tehnik. Smrt ga je ugrabila v najlepši moški dobi in kal bolezni si je nakopal že med vojno, ko je dosti pretrpel zaradi svojega neomajanega nacionalnega prepričanja. Za pokojnini žaluje mnogo prijateljev, kajti bil je najboljši član raznih narodnih društev. Nazadnje je služboval nekaj let v Beogradu in je že težko bolan prišel v svojo ožjo domovino. K večnemu počitku ga položil danes ob 17. na pokopališču pri Sv. Križu. Bodi mu časten in blag spomin žalujočim pa iskreno sožalje!

* Odhod naših gozdovnikov v letni tabor. Včeraj popoldne je bilo na glavnem kolodvoru precej živahno. Zjutraj so z gorincem odpotovali ljubljanski gozdovniki v svoj letni tabor pod Martuljkom. Vedno potrebniji postajajočim g. Ludvig Jim je dal na razpolago udoben voz, za kar so mu bili mladi gozdovniki posebno hvaležni. Gozdovniki so na kolodvoru ob odhodu pozdravili zastopniki Vrhovnega vodstva in mestnega magistrata, katerega je zastopal referent za mladinsko skrbstvo g. Sedej. Na kolodvoru je bilo zbrano tudi več staršev, ki so pripeljali svoje mlade gozdovnike in jim odpremili za tri tedne v naravo Z opoldanskim vlakom so se odpeljali iz Ljubljane trboveljski otroci in sicer 20 dečkov in 20 deklic pod vodstvom g. Danila Kostanjana, ki bodo letos taborili z gozdovniki. Te otroke je poslala na odhiti trboveljska bratovska skladnica, ki je otrokom poskrbela tudi nove šotore in jih popolnoma opremila za taborjenje. Naslov taborujočih

je: Ljubljanski gozdovniški tabor Gozd-Martuljek. Našim mladim gozdovnikom želimo dobro taborjenje in najlepše vreme.

* Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Bratje, preminul je naš ustanovni član g. Josip Jenko, stavb. tehnik. Pogreb bo danes ob 5. popoldne izpred veže deželne bolnice. Pozivamo vas, da se pogreba polnoštevilno udeležite. Odbor.

* Izgubljeni predmeti. Od Teanične srednje šole dalje po Langusovi ulici do Tržaške ceste je bil v soboto popoldne 6. t. m. izgubljen akumulator in logaritmično računalo. Pošten najditelj naj navedena predmeta odda v uredništvu »Jutra«, ali pa na policijski direkciji proti nagradi.

* Drobji policijske kronike. Ljubljanska policija ni od ponedeljka na terek izvršila nikakih aretacij. Prijavljene so bile policiji tri manjše tatvine, lahka telesna poškodba in primer totalne pijanosti. Prijavljenih je tudi 6 pomočnikov zaradi kaljenja nočnega miru. Policiji so tudi prijavljeni: slučaj kršitve tržnih predpisov, 2 prestopka železniških predpisov in 12 prestopkov cestnopolicijskega reda.

* Male tatvine. Zidarskemu delavcu Antonu Kravanji je bil v neki trnovski gostilni ukraden suknjič z manjšo vsoto denarja. Kravanja je oškodovan za približno 162 Din. Tat je neznan. — Na neki veselici je bila Albin V. iz Rožne doline ukradena ženska ročna torbica s skupno vrednostjo 120 Din — Zasebniku Alojziju Planinšku je nekdo iz veže na glavni pošti odnesel 116 Din vreden, nov dežnik.

Iz Maribora

* Imenovanja v mariborski kaznilnici. Pri moški kaznilnici v Mariboru so imenovani: za paznika-zvaničnika Anton Slekovci in Ivan Gašperin; za paznike-dnevničarje: zasebnik Valdemar Melihen, dnevničar pri okrož. sodišču Sigmund Vežjak, čevljarški pomočnik iz Žirov Edvard Strlič, strojni ključavničar na Pobrežju Emil Sredensek, kolarski pomočnik v Blaguzu Roman Stramič, bivši orožnik v Hrušovu Kopriv Martin ter čevljarški pomočnik iz Ljubljane Maks Primožič.

* Izročitev odkrivanj zaslužnim narodnim borcem. V nedeljo bodo izročena na svečan način na mestnem magistratu odkrivanja zaslužnim starim narodnim borcem na naši severni meji, ki so bila podeljena o priliki praznovanja 10 letnice osvobodjenja Maribora 1. decembra 1928.

* Zdravstveno stanje v Mariboru. Prvi teden tekočega meseca sta bila prijavljena mariborskemu mestnemu fizikatu 2 primera obolenosti za škrlatinko in 1 primer obolenosti za davico, ki je končal s smrtnim izidom.

* Znanemu bivšemu lekaru na Glavnem trgu, H. Prullu, se je omračil um in so ga odpeljali v umobolnico na Studencu pri Ljubljani.

* Prva domača jabolka in hruške-Ječmenke so se pojavile včeraj na mariborskem trgu. Jabolka po 16 Din, hruške 12 komadov za 1 Din. Tudi breskve je že videti. Sladke so in sočne, tembolj kisle pa zato cena: 28 Din za kg.

* Prodaja cenenegega mesa. V četrtek popoldne se bo prodajalo na prosti stojnici v lopi pri mestni klavnici goveje meso po 10 Din kg. Na razpolago je 120 kg in se bo vršila prodaja samo za konsumente.

* Dela pri gradnji kopališča na Felberjevem otoku se vrše sicer z vso naglico, vendar pa so zlasti v zadnjem času nastale težkoče, zaradi katerih kopališča še ne bo mogoče letos otvoriti, kakor je bilo prvotno namenovano, pač pa bo kopališče na razpolago javnosti prihodnje leto, ko bodo vsa dela definitivno končana in bodo zlasti cementne naprave dovolj izsušene. V ponedeljek popoldne so si pod vodstvom graditelja, inž. Slajmerja ogledali dela zastopniki tiska in sporta ter raznih interesiranih društev. Razen kopaliških naprav so si ogledali tudi ostali del otoka, ki nudi vsled svoje velike obsežnosti dovolj prostora za razne sportne naprave. Tako bodo zgrajena med drugim tenis-igrišča in urejen prostor za lahko atletsko tekmovanja. Pri tej priliki je bil tudi sprožen predlog, da naj se prekrsti otok v Mariborski otok. Predlog bo izročen v odobritev občinskemu svetu. Izvoljen je bil tudi pripravljajni odbor pod predsedstvom podžupana dr. Lipolda, v katerega pošljejo svoje zastopnike še razna interesirana društva, nakar se bo vršil plenarni sestanek, ki bo ukrepal o nadaljnjem delu na otoku.

* Požar v mariborski okolici. Včeraj okrog 14. je bilo mariborsko gasilno društvo obveščeno, da gori med Bistrico in Laznico. Ogenj je nastal v novozidanem poslopju Josipa Skaze. Na kraj požara so takoj prihiteli gasilci iz Bistrice. Peko, in končno še gasilci iz Maribora. Ogenj se je kmalu tako razširil, da se je rešila akcija, ki je bila vrh tega zaradi pomanjkanja vode zelo otežkočena, omejila zgolj na lokaliziranje požara. Škoda je znatna.

* Vlomilčeva smola. Že »Ponedeljek« je poročal, da se je policiji v nedeljo med 3. in 4. uro zjutraj posrečilo dobiti v pest dolgo iskanega vlomilca Jakoba Krementa, ki se je najprej spravil na ključavnico v trafiki gospe Turčiče v mestnem parku, potem pa šel še po tesarско sekiro da razbije vrata paviljona. Svoje delo je pričel ob 1. ponoči a je bil prepečen in vrnil se je čez dve dobri uri, da konča svoj posel. Niti sanjalo se mu ni, da prežita nani dva skrita stražnika, ki sta ga končno po divjem diru po ulicah ujela s pomočjo civilistov v Cankarjevi ulici. Pri njem so našli več nedvomno od tatvin izvirajočih predmetov, med drugim tudi vijak, s katerim se pritrjujejo čokoladni avtomati ter stampilko lesne trvdke Piščanec na državni cesti. Tudi sekiro, s katero si je hotel napraviti vstop v tobakarno, je ukradel. Jakob Krement je dolgo iskani vlomilec ter ga zasledujeta orožniška postaja v St. Ilju zaradi vloma pri posestniku Alojziju Maheniču v Kanjiži ter orožniška postaja v Mariboru zaradi tatvine dveh čokoladnih avtomatov, pa tudi policijski komisariat ga ima v zelo ob-

Kino Ljubljanski dvor!

Zadnjič! Monumentalni

TITANIC

Katastrofa največjega parnika

Ob 4., 7., 8 in 9. Tel. 2730

sežni evidenci. Ni izključeno, da bo z njegovo aretacijo poljasnjeno število skrivnostnih vlovov v mestu in okolici. Vlomilec, ki so ga izročili okrožnemu sodišču, je rodom iz Limbuša in je policiji k dobremu lovu le čestitati.

* Nevhlita s točo. Po silnem orkanu podobnem neurju, ki je razsajalo v noči od sobote na nedeljo v Mariboru in po Slovenških gorah, je padala ponekod debela toča, ki je napravila mnogo škode. Znatno opustošenje je povzročila zlasti v okolici občine St. Ožbolt, na Koziaku, ter v Breznem. V nekaterih predelih je padlo celo toliko ledenega zrnja, da so ga morali odmetavati z lopatami.

* Desno nogo so včeraj odrezali 30 letnemu Jerneju Medvedu, ki se je ponesrečil pri streljanju ob blagoslovitvi zvonov v Škalah, o čemer je »Jutro« svoečasno z obširno poročalo. Eden izmed tedanjih št. rih ponesrečencev A. Kaiser je včeraj zapustil bolnico, Simon Trčko, čegar brat Štefan je že naslednjega dne izdihnil zaradi težke poškodbe, pa se še zdravi v bolnici.

* Manjše nezgode. V Lajterspergu je prišla 20 letna Ana Koblebnik z leve roko v mlaticino in si nevarno poškodovala prste. — 13 letni učenec Jakob Prašnik, si je zlomil tri prste na levi roki. Oba so oddali v oblastno bolnico.

Iz Celja

* Seja mestnega občinskega sveta. V petek 21. t. m. ob 18. bo v sejni dvorani mestnega magistrata redna javna seja pod predsedstvom župana dr. Goričana. Na dnevnem redu so poročila personalnopravna, finančno-gospodarskega, šolsko-kulturnega, zdravstvenega, tujsko-prometnega, stavbnega in vodoregulatorskega odseka. Seja bo zadnja pred počitnicami.

* Zaključek šolskega leta na mestni osnovni šoli. Mestna deška in dekliška osnovna šola v Celju sta sklenili šolsko leto 1928-29 že 25. junija, kr se je pojavila med mladino v veliki meri epidemija škrlatice. Mestna deška osnovna šola je imela letos v 5. temeljnih razredih in 4 paralelkah skupno 276 učencev, dočim jih je imela dekliška šola v 6 razporednih razredih in 3 paralelkah 290 učenk. Od dečkov je izdelalo 92% od deklic pa je 88%. Vidovdanska proslava, na katero so se učenci in učenke že dolgo pripravljali, je morala zaradi bolezni odpasti.

* Kje letuje celjska šolska deca? Zdravstveni dom v Celju je uredil v Vitanju počitniško kolonijo celjske boleehe in revne šolske dece. V kolonijo je bilo sprejetih zaenkrat 30 otrok, katerih oskrbovalne stroške nosi celjski Zdravstveni dom. Otroci so pod stalnim nadzorstvom učiteljice in skrbstvene sestre in bodo ostali v Vitanju do 4. avgusta.

* Pretkana sleparja. V nedeljo popoldne je bila v Gaberju pri Celju v bližini gasilnega doma velika in dobro obškana tombola prostovoljnega gasilnega društva. Tombola sta se udeležila med drugimi tudi 19 letni čevljarški pomočnik Leopold Sinkovič iz Zavodne in 17 letni pleskarški učenec Franc Popelar iz Celja, stanujoči Za kresjelo. Okrog 18. so prišli na vrsto glavni dobitki. Med kandidati za glavne dobitke sta bila tudi Sinkovič in Popelar in sicer bi dobil Sinkovič 2250 Din vredna šivalni stroj, Popelar pa 1750 Din vredno kolo, da ju v zadnjem hipu ni zapustila sreča in so ju gospodje pri loterijskim odboru »pogrnali« ter izročili policiji. Premenena plitka sta namreč izrezala z več tombolskih kart izklicane številke in jih prilepila s klejem na eno samo tablico in tako zadel glavna dobitka. Ker je Sinkovič že v prejšnjo nedeljo zadel na invalidski tomboli na Deškovem trgu enega izmed glavnih dobitkov (kuhinjsko opravo), obstoji upravičeni sum, da je tudi osleparil loterijski odbor.

* Ne skušaj preslepiti očesa postavle! Ta zlati izrek bi si morala zapomniti šoferja Josip R. in Josip K. iz Dobre, ki sta skušala pred dnevi preslepiti službojočega stražnika pred celjskim kolodvorom, ki ju je opomnil, da ne smeta postavljati svojih avtomobilov pred kolodvorski vhod in vabiti gostov na vsiljiv način. Pa sta mu oba Jožeta pokazala neki telegram, češ da čakata po naročilu neke stranke iz Beograda. Stražnik je brzojavko prebral in spoznal, da je brzojavka še iz meseca junija in da ni v njej niti govora o kakem čakanju. Zdal bosta primerno plačala svojo nepredvidnost.

* Mlada pokvarjenka. V ponedeljek zjutraj je prišla v prodajalno pekovskega mojstra v Zavodni pri Celju komaj 17 letna brezposelna delavka Antonija Primožičeva iz Gaberja v trenutku, ko se je pekova soproga Ana za hip odstranila v poleg ležečo kuhinjo. K sreči pa je Oberžanova opazila tujkin prihod in se vrnila v prodajalno. Vprašala je dekle, kaj želi, nakar je ta vsa zardela in v zadregi zahtevala 2 žemljice. Oberžanova je takoj po dekletovem odhodu opazila, da je izginilo iz prodajne mize okrog 200 Din, približno toliko pa se je že nahajalo v predalu. Kmalu nato pa se je zglasila na stražnici neka Matilda S. iz Gaberja, ki je prinesla s seboj 240 Din po kateri jo je poslala Primožičeva v neko hišo v Zavodni, kjer je skrila bankovce za tram v podstrešju. Tatica je čakala svojo prijateljico skrita v neki nivi za mestom, kjer sta jo tudi iztaknili preiskujoča stražnika. Dekle, ki je znana delomirnica, je bila po lastni izpovedi že 5 krat kaznovana zaradi tatvine. Izročena je bila sodišču.

Iz Kamnika

ka— Izredni občni zbor Meščanske korporacije v Kamniku je bil v nedeljo sklican na zahtevo upraviteljev in je imel glavni namen podati smernice odseku, ki se pogaja z ljubljansko občino glede elektrifikacije v Kamni. Bistrica. Prvotna pogajanja odseka kamniške meščanske korporacije z odposlanci mestne občine ljubljanske so bila negativna. Kot predsednik odseka za elektrifikacijo v Kamniški Bistrici je g. dr. Benkovič podal pregledno poročilo o delovanju odseka. Kako so se začela pogajanja z Ljubljano, bomo še poročali. Razumljivo je, da bi z elektrifikacijo v Kamniški Bistrici mnogo pridobili, tako v narodnogospodarskem kakor v tujakoprometnem oziru.

ka— Kamniški gasilci so priredili v nedeljo svojo veselico, ki je prav lepo izpadla. Dopoldne so imeli obhod po mestu, kamniška mestna godba pa promenadni koncert Veselica se je pričela popoldne. Živahno vrvenje na veselilnem prostoru v mestnem parku je trajalo pozno v noč.

Iz Hrastnika

h— Plaz pod »Skalo«. V soboto je okrajni zastop ustavljal delo v plazu pri Dolinski, o katerem je »Jutro« že večkrat pisalo. Delavci so na cesti vse lepo pospravili, naredili novo ograjo ob cesti nad potokom ter odstranili ozkotirno železnico, po kateri so odvažali odvisni material. Čudno se nam zdi, da je okrajni zastop to storil, ker se ni popolnoma odstranila opasnost plazu. Na zahtevo prizadetih se bo sedaj bajje vršil ogled tega mesta od strani občinskega odbora. To bi se pa že lahko zgodilo prej, predno so odstranili priprave za odvažanje materiala, kakor ozkotirno železnico in predno so se odpravili delavci. Pripomnimo še, da je sreča v nesreči, če mislimo na plaz, da imamo sedaj velike kupe gramoza deponirane ob dolski cesti. Ta zaloga bo zadostovala za par let. Nadejamo se, da se bodo sedaj pridno napravale naše ceste.

Iz Šoštanj

š— Riziko dela. V nedeljo je bil pogreb tov. delavca Caunika, katerega je 5. t. m. pri kopanju neke jame v tovarni Woschnag zasuza zemlja in se je zadušil kljub takojšnjemu reševalnemu delu. Pogreba se je udeležila tovarniška godba in mnogo občinstva. Tragika pokojnika je v tem, da je bil zaposlen v tovarni šele 2 dni in je bil poročen šele 3 tedne. Naj počiva v miru!

Dopisi

ČRNOMELJ. V Črnomlju smo imeli te dni dva slavlja. 29. junija smo praznovali rojstvo tretjega kraljevca. Mesto je bilo iluminirano, bila je povorka z godbo, gasilci, Sokoli, Orli in množico navdušenega občinstva. V nedeljo 7. julija pa je bila slavnostna blagoslovitev nove motorne brigade, katere se je udeležila poleg domaćih gasilskih društev tudi Metlika in Karlovac. Blagoslovitev je izvršil mestni župnik g. Pavlin Bitnar. Zastopani so bili sreski poglavar, mestni župan, zastopniki ostalih uradov in župno načelstvo. Kumovala sta gospa veletrova Katica Koren in gospod Alfonz Lackner. Po končanih govori se je razvil mimohod. Po popoldanski vali, ki je uspela nad vse pričakovane vzorno (sodelovale so tri brigade in mestni vodovodi), je bila velika ljudska veselica na Gričku, ki je prinesla zelo ugoden materialen uspeh. Za slavo, ki se je vršila v tako lepem redu, ima največ zasluže domače gasilsko društvo z načelnikom z. Lolkom Setinom.

SV. JURJ OB JUZ. T. M. Naše sokolsko društvo bo proslavilo 14. t. m. z razvitem prapora in z javno telovadbo dvajseto obletnico ustanovitve. Prapor bo razvit dopoldne po sprejemu gostov pri vlaku, ki prihaja iz Celja ob 10.10. In sprejdujo po trgu na društvenem letnem telovadišču, kjer bo po pol 16. nastopilo voljaštvo in vsi oddelki z obvezniki in tudi posebnimi vajenci. Po nastopu bo ljudska veselica s plesom. Po 22. bo gostom na uporabo avto. Društvo vabi svoje ustanovitelje, bivše članstvo, članstvo bratskih društev in naklonjeno občinstvo, naj se proslave v velikem številu udeležijo.

Radio

Izveček iz programov

Sreda, 10. julija.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpade. — 18: Za naše malčke. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Antologija slovenske lirike. — 20.30: O Plut polje kuplete. — Koncert kvarteta Glasbene Matice. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Cetrtak, 11. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Reprodukcijska glasba. — 19.30: Zgodovina Slovenec. — 20: Prens koncerta z Unionskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 19.30: Prens koncerta iz Prage. — 21.40: Lahka večerna godba. — BEograd 12.45: Reprodukcijska glasba. — 17.20: Godba za ples. — 20.25: Koncert kvarteta in solistov. — 21.40: Poročila. — 22.15: Koncert radio-kvarteta. — PRAGA 19.05: Prens koncerta iz Brna. — 20: Prens koncerta zborovskega koncerta. — 21.30: Koncert na čelo. — 22.20: Reprodukcijska glasba. — BRNO 17: Popoldanski koncert. — 17.45: Komorna glasba. — 19.05: Večerni koncert orkestra. — 20: Prens programa iz Prage. — VARSAVA 18: Koncert komorne glasbe. — 20.30: Večer glasbe Čajkovskega. — 22.45: Godba za ples. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 17.45: Klavirski koncert in petje. — 20: Orkestralni koncert. — Lahka glasba. — BERLIN 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Simfonični koncert. — 22.30: Godba za ples. — FRANKFURT 17.35: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Koncert pevске šole iz Aschaffenburga. — LANGENBERG 17.35: Prens koncerta iz Frankfurt. — 20: Beethovenova opera »Fidelio«. — Orkestralni koncert lahke godbe. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20.15: Dramski večer. — 21.45: Koncert Elharmoničnega orkestra in čelo-solo. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.40: Reprodukcijska glasba. — 19: Ciganska godba. — 20.30: Mešan večer. — Orkestralni koncert lahke glasbe. — LONDON 19.45: Pevski koncert in vojška godba. — 21.35: Stuhogra. — 22.25: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Vokalni in instrumentalni koncert. — STOCKHOLM 18.30: Reprodukcijska glasba. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 21.40: Komorna glasba.

Sokol

Sokolska župa v Celju. V nedeljo 7. t. m. je bila v telovadnici celjskega Sokola seja župnega prednajočega zbora. Navzočih je bilo izmed 23 včlanjenih društev 18. Odzvala se niso društva Gornji Grad, Hrastnik, Mozirje, Rumske toplice in Rožanska Slatina. Župne tekme se vrše v nedeljo 22. septembra v Celju in ne na dan župnega zletanja v Trbovljah. Istotako se na župnem zletu izvajajo članske vaje za beograjski zlet brez naknadno sestavljene vložke. Ker je 14. julija v St. Juriju ob J. ž. javni nastop in razvite prapora, se vrši župni prednajoči izpit 6. oktobra t. l. Sokolsko društvo v Radečah priredi javni nastop 8. septembra in želi udeležbo sosednjih društev. K proslavi razvite župnega prapora v St. Juriju vabi župno načelstvo vsa sosedna društva. Bratje načelniki so prinesli s seboj obsežnejša poročila in so nekatera društva zopet opomogla in začela z živahnim delom. Prv vsem le treba omeniti društva v Petrovčah, Radečah in na Vranskem. Ako bodo načelniki in načelnice vztrajali, bo udeležba telovadskih na letošnjem župnem zletu v Trbovljah znatno večja nego na lanskem v Šoštanju.

Sport

Atena : Ilirija 11:5 (4:2)

Včerajšnja izbirna hazenska tekma, ki se je vršila v svrhu sestave ljubljanske reprezentance, ki bo tekmovala za Stefanovičev pokal, je končala z visoko zmago Atene. Zmaga je bila sicer zaslužena, vendar je rezultat previsoko izražen. Precej golov, ki jih je prejela Ilirija, gre na rovaš vratarice, ki je šele začela.

Družini sta nastopili v sledečih postavah: Atena: Corne — Sifer D. — Sifer T., Kaiser — Bernik, Mitrič (Smuc), Privšek; Ilirija: Rotar — Wohlfart — Petan, Urbas — Kezele, Dobertel, Papež.

Pri Ateni se je posebno odlikovala Privškova v napadu, ki ima levji delež na zmagi. Bila je zelo prodorna in je oddala par razantnih strelcov, ki so večinoma našli pot v gol. Martičeva do blesure prav dobro. Bernikova je le še senca nekdanje naše najboljšie napadalke. Od obeh kritik se je odlikovala Tita, v obrambi pa je vratarica vložila sigurno par ostrih strelcov. Ilirija je bila v polju boljše od Atene, posebno napadalna vrsta je bila kombinacijsko prava dobra, je pa pred golom zašla v hiperkombinacije ter je tudi slabo streljala. Najboljša je bila Kezelova na desnem krilu. V klirski vrsti je ugajala Petanova, dočim je bila Urbasova dober le v prvi polovici izvrstva je bila branilka Wohlfartova. Vratarica je še začela in le v prvi vrsti zakrivila visok poraz. Sodnik z. Kerestury, ki je vsokoli namesto odsotnega gosp. Sancia, je sodil dobro.

Igra je bila v prvem polčasu popolnoma odprta, napad Ilirije je bil sicer večkrat pred golom, vendar ni znal realizirati nekaterih njegovih šans. Po odmoru je Atena nadmočna in doseže v kratkih razmihih 6 golov. Nato prevzame inicijativno zopet Ilirija, ki doseže tri gole. Igra konča kmalu po zadnjem голу Atene na sredini igrišča. Rabel dež v drugi polovici igre ni oviral.

Sportni drobci

Splitski Hajduk je brzojavno najavil protest proti prvenstveni tekmi z BSK, ker je po trditvi splitskega kluba beograjski klub nastopil z igralcem Markovićem, ki je to sezono igral prvenstvene tekme za Hajduka iz Sarajeva.

V nedeljo se je na Dunaju vršila konferenca zastopnikov madžarskega in jugoslovenskega nogometnega saveza, na kateri se je razpravljalo o konfliktu, ki obstoji že dalj časa med obema savezoma. Najprej se je ugotovilo, da od madžarske strani ni bil proglašen bojkot nad jugoslovenskimi društvi. Od obeh strani se je izrazila želja, naj se vzpostavijo sportni odnosi. Madžari so se obvezali, da bodo vplivali na svoja društva, da bodo pri svojih gostovanjih v Jugoslaviji opustili vsako politično agitacijo. Jugoslovenski delegat dr. Riboli je obljubil, da bo naš savez interveniral pri oblastih glede potnih dovoljenj madžarskih klubov v Jugoslavijo. Končno je bil dosežen sporazum za meddržavno tekmo Jugoslavija : Madžarska, ki se bo vršila meseca avgusta v Beogradu.

V Berlinu je nemški atlet Hirschfeld v metu krogle z 16.11 postavil nov svetovni rekord. V Parizu je Noel izboljšal francoski rekord v metu diska na 46.35.

Službene objave LPP

Prvenstvo LPP za leto 1929 se vrši dne 27. in 28. t. m. v Ljubljani v »Sportnem kopališču SK Ilirije« s sledečim programom in redosledom: Sobota dopoldne ob 9. uri: 1. predtek senjorji 100 m prosto, 2. predtek senjorke 400 m prosto, 3. predtek juniorke 50 m prosto, 4. predtek juniori 100 m prosto, 5. predtek senjorji 400 m prosto, 6. predtek juniorke 100 m prosto, 7. predtek senjorke 200 m prosto, 8. predtek senjorji 200 m prosto, 9. juniorji 4x50 m prosto, 10. juniorke, skoki, 4 po izbiri. 11. Waterpolo.

Sobota popoldne ob 15. uri: 1. predtek senjorji 1500 m prosto, 2. predtek juniorke 100 m hrbtno, 3. predtek senjorke 100 m hrbtno, 4. predtek juniorji 50 m prosto, 5. predtek senjorji 100 m hrbtno, 6. predtek senjorke 100 m prosto, 7. predtek juniorji 100 m hrbtno, 8. finale senjorke 100 m prosto, 9. finale juniorke 50 m prosto, 10. skoki juniorjev, 4 poljubni, 11. Waterpolo.

Nedelja, dopoldne ob 9. uri: 1. finale senjorke 100 m prosto, 2. finale juniorji 50 m prosto, 3. finale juniorke 50 m prosto, 4. finale senjorji 1500 m prosto, 5. finale senjorke 200 m prosto, 6. finale juniorji 100 m prosto, 7. finale senjorke 100 m prosto, 8. finale juniorji 100 m hrtno, 9. senjorke 4x100 m prosto, 10. senjorji skoki iz stolpa: 4 obvezni, 4 poljubni; obvezni: 1. navaden skok naprej z zaletom (5 m), 2. sako nazaj (5 m), 3. navaden skok naprej brez zaleta (10 m), 4. navaden skok naprej z zaletom; ista skoka iz višine 10 m, 12. Waterpolo.

Nedelja, popoldne ob 15. uri: 1. finale senjorji 100 m prosto, 2. finale juniorke 100 m hrtno, 3. finale senjorji 200 m prosto, 4. finale senjorke 100 m hrtno, 5. finale juniorji 100 m hrtno, 6. finale senjorke 4x200 m prosto, 7. finale senjorke 400 m prosto, 8. senjorji skoki: deska 3 m: 5 obveznih in 6 poljubnih skokov; obvezni: skoki: navaden naprej z zaletom, navaden nazaj, Auerbachov skok z zaletom, povratni skok s prigrizom, navaden naprej s polviškom z zaletom, 9. senjorke skoki: deska 3 m: 3 obvezni in 3 poljubni skoki; obvezni: 1. navaden naprej z zaletom, 2. navaden nazaj, 3. povratni skok s prigrizom; 10. Waterpolo (ki se igra po sistemu bodov).

Prjave je poslal na naslov S. Sancia, Ljubljana.

Mane, Tavčarjeva ul. 1 napozneje do 22. t. m. ob 12. uri. Prihoditi je treba prijavno, ki znaša Din 5.— za točko in osebo, za mostvo Din 20.—. Ad skoki: niti en obvezni skok ne sme biti ponovljen kot poljubni skok iz in brez zaleta se smatra kot en in isti skok. Določila v pogledu plavalnih oblek se nahajajo v službenem glasilu JPSa v Beogradu (vidi Sportista, Beograd, 1. julija t. l.).

Službeno iz LNP. Seja poslovnega odbora bo danes, v sredo ob 20.30 v kavarni Evropa. Tajnik II.

Austrija : Ilirija. V nedeljo 14. t. m. gostuje v Ljubljani mostvo koroškega prvaka SK Austria iz Celovca. To bo v Ljubljani druga mednarodna tekma v letošnji sezoni. — Podrobnosti prihodnje.

SK Natakari pozivlje igrače na važni trening v četrtak ob 15.30 na grišču ASK Primorja. — Točnost! — Načelnik.

SK Ilirija, odbor za pripravo plavalnega prvenstva, ima selo danes ob 18.30 v kopališču, v slučaju slabega vremena pa v klubski sobi kavarne Evropa. — Tajnik.

Junorske tekme za prehodni pokal SK Ilirije. Letošnje tekme juniorskih mostov za prehodni pokal SK Ilirije se bodo pričele prihodnje soboto 20. t. m. Prijavni rok, ki je bil prvotno določen do danes, je SK Ilirija podaljšala do prihodnje srede 17. t. m. ob 12. uri. Natančen razpis smo objavili v »Jutru« 5. t. m. Dosedaj je prijavilo udeležbo 7 mostov.

Gospodarstvo

Zahteve agrarcev in naša industrija

I. Te dni je izšla pod gornjim naslovom zanimiva kratka razprava inšpektorja trgovinskega ministristva dr. Milana Lazarevića, ki je široki javnosti znan kot predstavnik trgovinskega ministristva v delegacijah za trgovinske pogajanja zadnjih let. Njegova izvajanja so danes zlasti aktualna, ker se kakor znano pripravljata reforma carinske tarife iz l. 1925. Zato objavljamo v naslednjem njegove glavne misli.

V vrsti ukrepov, ki jih je treba podvzeti za pospeševanje kmetijstva, zahtevajo naši agrarci predvsem ukinitve ali zmanjšanje uvoznih carin na orodje in sredstva za kmetijsko produkcijo, ker naša današnja produkcija po njihovem mišljenju niti po količini niti po kakovosti in ceni ne odgovarja potrebam kmetijstva.

Nesporno je, da moramo kot agrarna, in sicer pretežno aklenzivno agrarna država posvetiti posebno pažnjo pospeševanju kmetijstva. V prvi vrsti je treba dvigniti kulturni nivo prebivalstva in ga s pomočjo kmetijskih šol spodobiti za uvedbo naprednih metod v kmetijski produkciji. V naši državi imamo danes povprečno le na pol milijuna kmetovalcev eno kmetijsko šolo in pri 174 gimnazijah le 20 kmetijskih šol.

V drugi vrsti je treba kmetovalcu priti kredit, ki odgovarja njegovemu delu. Kadar bo kmetovalec lahko dobil primeren dolgoročni kredit in kadar bo potom zadrugetstva organiziran menični kredit, tedaj ne bo primoran prodajati nedoraso živino. Potrebni so tudi ukrepi, da se pobojša kakovost naših proizvodov in da se ti proizvodi standardizirajo.

V tem stremelju stoji pred težko nalogo, ker se večina srednjeevropskih držav v svojem agrarnem protekcionizmu zapira proti uvozu z visokimi carinami ali z veterinarsko-policijskimi ukrepi. Za mnoge kmetijske proizvode bo treba najti novih tržišč. V kolikor pa nam to ne bo uspelo bomo prišli pri produkciji zmanjšati na višino lastne potrebe.

Vsi ti ukrepi se lahko izvedejo in se že izvajajo brez vsake škode za kako drugo pogo našega gospodarstva. Poleg Privilegirane agrarne banke se ustanavlja zavod za pospeševanje izvoza, pripravljajo se važni zakoni itd.

Naši agrarci pa zahtevajo poleg vseh teh nesporno potrebnih ukrepov še ukinitve uvoznih carin na orodje in sredstva za kmetijsko produkcijo, ne glede na interese naše domače industrije in obrti in ne glede na potrebno kooperacijo vseh gospodarskih panog. Naši država, tudi če bi hotela, ne bo mogla ostati samo agrarna država. Agrarni protekcionizem evropskih držav, ki v vedno večji meri zapira svoja tržišča proti uvozu naših kmetijskih proizvodov, nas sili, da v interesu aktiviranja naše trgovinske bilance sporedno a pospeševanjem kmetijstva palogama preidemo na industrijsko produkcijo, ki ustvarja močnejša notranja tržišča za kmetijske proizvode zlasti v industrijskih naselbinah. Poleg tega moramo z zaposlenjem v industriji zmanjšati število naših izselencev. V taki situaciji mora naša gospodarska politika priti pomoč tako kmetijstvu kakor tudi industriji.

Pri vprašanju carinske zaštite prihajajo navadno interesi kmetijstva in industrije v nasprotje. V takem primeru se mora oceniti kakšna korist lahko v gotovem primeru nastane na eni in kakšna škoda na drugi strani, v gospodarski politiki pa se morajo dejanski interesi ene in druge strani spraviti v sklad.

Če bi agrarci izražali, za koliko bi se pomenila kmetijska produkcija pri ukinitvi ali zmanjšanju carine za posamezne artikale, tedaj bi videli kako neznatno upliva carinska obremenitev orodja in sredstev za kmetijsko produkcijo na ceno kmetijskih proizvodov.

Poleg carin, ki ščitijo našo industrijo, uživa našo kmetijstvo prav izdatno carinsko zaščito. Tako znaša n. pr. carinska zaštita za grozdje 52.6%, za jabolka 50%, za čebulo 19%, za lahke prašiče 80.8%, za svinje goveje meso 48%, za polenataleški sir 67%, za jajca 15.2%, za maslo 31.8%, za svinjsko mast 34.7%. Po komparativnih tabelah Mednarodne trgovske zbornice znaša carinska obremenitev kmetijskih proizvodov, hranil in ričev v odstotkih vrednosti blaga: v Belgiji 8.6%, v Franciji 13.3%, v Avstriji 16.6%, v Švici 17%, v Daneki 21.4%, v Nemčiji 26.9%, v Italiji 27.4%, v Poljski 27.5% odtotkov, v Rumuniji 29.8%, v Madžarski 32.1%, v Češkoslovaški 34.1% in v Jugoslaviji 48.3%. (Te številke je že konec maja pri iznesel v javnost tajnik Zbornice za TOI g. Iv. Mohorič, in sicer na konferenci zbornice v Novem Sadu. Op. ur.) Glede industrijske carinske zaštite pa stoji naša država nekako v sredini med državami, ki imajo najvišjo in najnižjo zaščito.

Ustanovitve združenja veletrgovcev z železnico. V nedeljo so se v Zagrebu sestali predstavniki veletrgovcev z železnico iz Hrvatske, Vojvodine, Slovenije in Dalmacije.

Prijeten predpis.

Sibirski mraz minule zime je oslabil našo odpornost. Radi tega zahteva telo v dvojni meri od diha. Konsultirajte zdravnika. Vprašajte ga, če lahko pijete kavo. Gotovo Vam dovoli kofeina prosto kavo Hag.

Pravo veselje Vam bo, ravnat se po zdravniškem predpisu. Kajti, navzlec vseh zdravstvenih prednosti, ki jih nudi kava Hag, ne pogrešate ničesar. Je nepo-

tvorjena, izredno fina zrnata kava brez primere. Okus in aroma sta tudi po odstranitvi kofeina popolna. Kava Hag varuje srce in živce, kar povišuje uspeh Vašega zdravljenja.

Zahtevajte kavo Hag v hotelu in kavarni. Pijte vedno to fino in zdravo kavo, tudi ob počitnicah. Pri tem ne pogrešate nikakega užitka, ampak ga le še pridobite.

Kava Hag d. d., Martičeva 14 b, Zagreb.

BREZ KOFEINA prava zrnata kava
KAVA HAG

je, ki so po daljši razpravi sklenili ustanoviti posebno korporacijo, ki bi zastopala njihove interese. Razpravljali so o odnošajih napram kartelom zlasti glede izenačenja obstoječih kondicij kakor tudi o vprašanju dodatka na ceno za dobave v manjših količinah. V tem pogledu ud Druženje podvzelo korake pri železarnah in ostalih dobaviteljih in kartelih. Končno se je razpravljalo o enotnih kondicijah, ki se jih naj držijo trgovci. V delovni odbor so bili izvoljeni gg.: I. Verovšek iz Ljubljane, Ljud. Szinics iz Osijeka, Em. Wachler iz Nove Gradiske, Rud. Gross iz Vinkovcev in Jos. Frisch iz Siska. Ta odbor se bo v kratkem sestel ter bo sklepel o korakih, ki jih je treba podvzeti.

Ustanovitev Belgijsko-jugoslovenske trgovske zbornice. Za pospeševanje in za poglobitev gospodarskih odnosov med Belgijo in Jugoslavijo se je te dni osnovala v Bruslju posebna Belgijsko-jugoslovenska trgovska zbornica.

Pobiranje avtonomnih doklad za leto 1929. Finančna direkcija v Ljubljani uradno razglasa, da je finančno ministristvo odredilo, da se člen 22. finančnega zakona za leto 1929/1930, ne nanaša na one samoupravne proračune, ki so bili odobreni že pred objavo fin. zakona 1929/1930. V »Službenih Novinah«. Za te samoupravne ustanove se morajo avtonomne doklade za l. 1929. pobirati v tisti izmeri in na tisti podlagi, kakor je bila za nje predvidena v njihovih po kompetentnih organih odobrenih proračunih.

Borze

9. julija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Curih in Dunaju je bilo nekaj potrebe. Deviza za London se je ponovno oprepila na 276.53. Vso potrebo je krila Narodna banka.

Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda v terminih za malenkost popustila. Za kaso pa se je trgovala po 406.50—407. Večje število obveznic je zopet v svrhu intervencije nakupila Poštna hranilnica. Investicijsko posojilo se je pri čvrstosti tendenci trgovalo po 86. Med bančnimi vrednotami je bilo nekaj običajnih zaključkov po nespremenjenih tečajih. Med industrijskimi papirji pa je bila zaključena samo Dubrovačka po 495.

Devize in valute

Ljubljana: Amsterdam 22.8575, Berlin 13.535 — 13.585 (13.57), Bruselj 7.9145, Budimpešta 9.9359, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.996 — 8.026 (8.011), London 276.53, Newyork 56.865, Pariz 223.01, Praga 168.2—169 (168.5), Trst 298.12.

Zagreb: London 276.12—276.93, Newyork 56.765—56.965, Pariz 222.01—224.01, Milan 297.038—298.038, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.8575—22.9175, Berlin 13.535 do 13.585, Dunaj 7.996—8.026, Praga 168.2 do 169, Budimpešta 9.9209—9.9509.

Dunaj: Beograd 12.465—12.505, Berlin 169.07—169.57, London 34.4575—34.5575, Milan 37.15—37.25, Newyork 709.75—712.25, Pariz 27.77—27.87, Praga 20.905—21.075, Cuih 136.51—137.01.

Curih: Zagreb 9.12875, London 25.23, Newyork 519.90, Pariz 29.35, Milan 27.20, Berlin 123.33, Dunaj 73.065, Praga 15.385, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.62, Solija 3.75, Varšava 58.27.

Elektri.

Ljubljana: Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Prašediona 850 d., Kreditni 170 d., Večje 125 — 130, Ruše 275 — 285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

Zagreb: Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 407—407.50, kasa 407—407.50, za avgust 410—412, za december 423—425, investicijske 85.50—86.50, agrarne 51—51.25; bančne vrednote: Prašediona 850 do 855, Union 202 do 208, Jugo 82—82.50, Zemaljska 130 do 140, Spiska 152 den., Ljubljanska kreditna 123 den., Poljo 16 den., — industrijske vrednote: Gutmann 200 do 205, Slavke 96 den., Slavonija 175 bl., Drava 375—400, Nar. žumske 32 den., Šočanar 402.50—410, Brod vagon 140—150, Uni-

on mlin 170—175, Isis 18 bl., Dubrovačka 492.50—495, Oceania 190—195, Večje 125 den, Trbovlje 460—465.

Beograd: Investicijske 86—86.5, agrarne 50.50—51.50, Vojna škoda 406—407, za december 423—423.50, Narodna banka 7780.

Blagovna tržišča

Na tateškem hmeljskem trgu je bilo pretekli teden prodanih okrog 500 bal. Pri nespremenjenem povpraševanju so bili producenti bolj rezervirani. Cene so se za srednjeverstni žateški hmelj za malenkost okrepile. Za žateško blago se plačuje 750 do 950 Kč za 50 kg. — Stanje hmeljskih nadevov je navzlec neugodnim vremenskim spremembam dobro. Rastlina je dosegla višino deloma pa tri četrtine višine ogrודה ter kaže že močne stranske poganjke. Manj ugodno je stanje v legah, kjer se je pojavil bolhač in v legah, kjer so nasadi trpeli zaradi toče. V nasadih, kjer je bila toča zelo huda, bo donos minimalen. Hmeljska uš se dalje množi. Zaradi škodljivega vremena pa je pobiranje tega škodljivca bolj težavno.

8 tržišča jaje. V zadnjem času so se cene jajcem ponovno dvignile, in sicer za 5, deloma celo za 10 grošev. Nakupovalci plačujejo blago po 1.10 do 1.15 Din za komad. Vzrokov za sedanjo čvrsto tendenco je več. Hladilnice v inozemstvu še vedno niso krile svoje potrebe, na drugi strani pa je dovolj jajc iz Rusije letos slab. V splošnem je letos produkcija manjša kakor lani. Z občutnejšim nazadovanjem cen letos ni več računati. V Berlinu so preteklo soboto notirala jugoslovenska jajca (do meja, neocarinjena) 10 do 10% pšenica napram 9% do 10% zadnjo soboto.

Zitni trg (9. t. m.). Na čišaški borzi se je juljska pšenica večerj ponovno okrepila od 121 tri osminke na 122 tri osminke centa. Napram najnižjemu stanju koncem maja (94 tri osminke) je sedanja cena že za skoro 30 odst. višja. Pri nas je položaj ostal v glavnem nespremenjen. Pšenica stane na baških postajah 207.50—210 na postajah ob Tisi in ob begejskem kanalu pa je dražja, ker se od tam izvaža preko Brajle. Za novo pšenico je malo zanimanja. Ponuja se po 202.50—205 pri teži 77/78 kg. Donos letošnje pšenične letine se ceni na 8—12 stotov na ha napram 14—16 stotov lani. V koruzi je tendenca dalje slabša.

Ljubljanska blagovna borza. (9. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključena bila dva vagona brodarškega poda. — Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključeno je bil

Iz življenja in sveta

Deset zapovedi za vroče poletje

Kaj moraš storiti doma, na izprehodu in v kopališču — Spanje in prehrana — Kuha in želodec — Deca — Živali

Letošnje poletje sicer ni tako vroče, da bi morali pred vročino bežati v plavine in čeprav tudi dunajski meteorolog dr. Myrbach, da je huda vročina trenutno premagana, si vendarle lahko zapomnimo pravila, ki so v splošni veljavi za vroče dneve. Glasijo se:

1. Vstani zgodaj, prežrači postelje in zapri okna najpozneje ob sedmih, da ti solnce ne vdere v stanovanje in razbeli sobe.

2. Nastavi v sobe posode z vodo, da hlapi, in sicer ne v ozkih, ampak širokih posodah. Hlad te bo zvečer prijetno iznenadil!

3. Za izprehod se obleči v tenko in lahko obleko. Zavaruj si tudi glavo, po možnosti s platenim pokrivalom.

4. Preden piješ, pazi, da se ohladiš in odpočiješ. Občutek žeje napolni izgin, če vzameš v usta požirek vode in počakaš, da se izenači s tvojo temperaturo.

5. Mrzle kopelji imajo v veliki vročini lahko za posledico smrt. Preden greš v vodo se lepo ohladi in si otrpi roke in prsi.

6. Takoj ko zatone solnce, odpr

okna, ki naj ostanejo v tem stanju vso noč. Pokrij se dobro, a ne preveč, ker se boš sicer premetaval, a ne boš mogel zaspati.

7. Jej previdno! Ne izpostavlja solnčnim žarkom jedi, ki se rade pokvari! Peč, ki se zanjo poleti nihče ne zmeni, je za manjše reči izborna hladilnica.

8. Pazi skrbno na svoj želodec in, če imaš otroke, posebno na novorojenček! Velika vročina jim je vedno nevarna in dokazano je, da deca v tej starosti rada umira. Mlada mati naj doji otroka po možnosti sama.

9. Če te zadene solnčarica, odprni si obleko, umij si ali si daj umiti glavo in si otiraj živost, medtem pa pozovi zdravnika.

10. Misli tudi na živali, ki so ti zveste prijateljice. Ne daj, da bi konji in goveda trpeli na solnčni pripalici! Izmenjavaj jim, če moreš, vodo večkrat na dan, zakaj njih žeja ni nič manjša od tvoje in razlika je v glavnem ta, da ti lahko tožiš, živali pa ne znajo govoriti.

nice, ki ga vsebujejo največ. Gre samo za to, da se najde metoda pridobivanja ki ne bo draga. Dr. Grafe je storil že marsikakšno veliko odkritje na polju zmiselne prehrane, njegova specialiteta so vitamini, a zadnje njegovo odkritje spada nedvomno med najvažnejše.

Macdonald in njegova hčerka Izabela

ki vrši sprčo očetovega vdovstva dolžnosti domačinke.

Najdena pisma carja Nikolaja II.

V Puškinovi hiši v Leningradu, kjer ima svoj sedež ruska Akademija znanosti, so našli omaro z dragoceno, doslej neznano korespondenco ruskega carja Nikolaja II. in carice Aleksandre Fedorovne.

Pisma datirajo iz let med februar-sko revolucijo in po njej. Takrat se je car Nikolaj II. pred prevozom v Tobolsk mudil v Carskem selu. Iz pisma je jasno razvidno, da si je car želel po februarjski revoluciji v inozemstvu, in sicer na Angleško. Tozadevno je koncipiral več načrtov, ki so se ohranili v tej doslej neznani korespondenci. Pisma odkrivajo tudi zanimivosti iz carjevega življenja, ko je še živel v Det-skem selu. Strokovnjaki pripisujejo tem pismom veliko historično važnost.

Bivši odvetnik — škof v Lurdu

»Jutro« in »Ponedeljek« sta objavila sliko novega lurskega škofa, mons. Pierrea Gerliera. Škof je razmeroma mlad mož: šele prihodnje leto mu bo življenje naložilo peti križ na ramo. A pred sedmimi leti je bil še advokat v Parizu.

Za svečeniški stan se je odločil šele med vojno in po vojni. V mladih letih je študiral pravo ter je otvoril odvetniško pisarno v Parizu, kjer si je stekel glas izvrstnega pravika. Vrnivši se iz vojne, je zavrgel advokaturu in postal predsednik francoske »Katoliške omladine«. L. 1923. je pel novo mašo, zdaj pa je bil posvečen za lurskega škofa. Dosegel je čast, ki je pridržana le najizbranejšim duhovnikom.

Gerlierovemu posvečenju za škofa je prisostvovala ogromna množica ljudstva in šest francoskih nadškofov ter enaindvajset škofov, nešteto prejšnjih Gerlierovih tovarišev odvetnikov in cela vrsta uglednih pariških osebnosti. Posvečenje je izvršil nadškof-kardinal Du Bois. Za koadjutorja je imel škofa iz Marseillea in Versaillesa.

Novo posvečeni škof je po starem običaju daroval kardinalu, ki ga je po-

svetil dve debeli sveči, dva hlebca kruha in dva soda vina. Prstan so novemu škofu kupili in poklonili njegovi bivši tovariši advokati, ki so mu darovali tudi majhen kipek iz bron, predstavljajoč sv. Petra.

Najdbe iz železne dobe pri Jeruzalemu

V Tel Neabehu, severno od Jeruzalema koplje profesor Bades, vodja Pacific School of Religion. Doslej je izkopal tri grobove, ki izvirajo po njegovi sodbi iz dobe tisoč let pred Kristusom in kažejo vse znake železne dobe. V grobovih je našel Bades oljnice in vrče. Slednji so po sodbi staroslovcev s Cipra, umetno oblikovani ter imajo podobo čebel in labudov. Drugi grob, ki ga ceni odkritelj na 600 let pr. Kr., je bil v helenistični dobi izropan, potem pa okinčan z dragocenostmi tedanje časa. V tretjem grobu so našli novce s podobo Arhelaja, Herodovega sina.

Kraj, kjer je Jezus ozdravil slepca

Na nekem mestu v okolici današnjega Jeruzalema je odkrila lopata angleških arheologov staro cesto, ki leži ob starem templu in blizu ribnika Siloama. Kakor domnevajo, se je odigral na tej cesti prizor, ko je Kristus ozdravil sleporojenega, o čemer nam poroča Janezov evangelij. Tu je ležal najstarejši jeruzalemski predel Ofel. Izkopana cesta leži kakšnih 7 m pod sedanjo površino in na obeh njenih straneh so našli ostanke bogatih judovskih hiš. Še nižje so našli vrsto kamenitih dvoran, ki so morda grobnice nekdanjih kraljev. Angleži upajo, da bodo našli tudi skrinjo zaveze in table zakonov, ki jih je tu nekje zakopal prerok Ecehijel.

Zdravstveno stanje na angleških osnovnih šolah

Britski naučni urad je izdal poročilo o zdravstvenem stanju preko 2 in pol milijona šolobveznih otrok, ki so jih preiskali v preteklem šolskem letu. Iz poročila je razvidno, da boluje tretjina vseh bolnih otrok, kolikor so jih pač ugotovili, na obeh; druga tretjina ima razne bolezni v grlu in bezgavkah. Velikost in teža otrok sta napram prejšnjemu stanju narasla, a število slabo prehranjenih šolarjev je padlo od 9,5 odst. na 9 odst. Tudi otrok z raznim mrčesom je znatno manj, čeprav je takšnih še vedno 5,6 odst. Na Angle-

škem posluje skoraj 2000 šolskih klinik, ki jih zelo obiskujejo. Tudi za otroke, ki ne posejajo še šol, je dobro poskrbljeno. Število slepih ali delno slepih otrok je čim dalje manjše. Najslabše je poskrbljeno še za otroke, ki so zapustili šolo s 14. letom, ker se prične bolniško zavarovanje šele s 16. letom.

Reklama v osmrtnici

Američani niso le prebrisani in pametni, ampak tudi iznajdljivi brez primer. Tako je n. pr. nedavno objavil neki list osmrtnico, ki je imela tole besedilo:

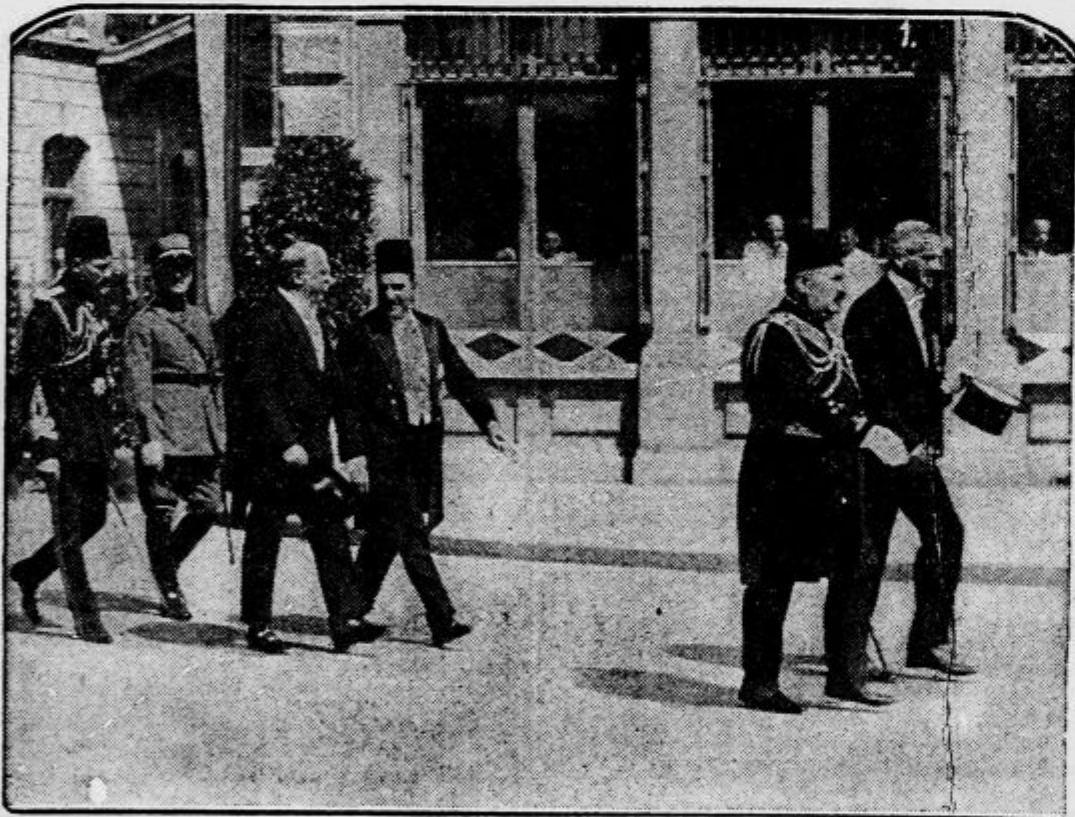
»Potrti in nevtolaženi javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul bankir N. N. Smrt ga je vzela po dolgi in težki bolezni. Pokojnik ostavlja užaloščeno rodbino in krasno zbirko starin, ki se bodo nekaj dni po pogrebu prodajale na javni dražbi. Vabijo se kupci, itd.«

Tat — hotelir

V Le Havreu so aretirali nevarnega mednarodnega dolgoprsteža, nekega Bourbéja, baš ko je izstopil s prekomornika »Paris«, s katerim se je bil pripeljal iz Amerike. Po poti je skušal zločinec pobegniti. Skočil je z avtomobila, v katerem so ga peljali v zapore, pa so ga zopet ujeli. Bourbé je imel navado, da je stopal k svojih bogatim žrtvam v službo kot komornik. Ko jih je obral, a izmikal je najrajši dragulje, je izginil. Tako je okradel med drugimi igralko Janeo Marnacovo za dragocenosti v skupni vrednosti 600 tisoč frankov. Vsega skupaj si je v treh letih nagrabil vrednosti za pet do šest milijonov. Imel je pomagata, s katerim si je kupil hotel. Ta hotel s pomagačem vred so oblasti sedaj zaplenile. Bourbé je izvrševal svoj tatinski posel po vseh deželah sveta.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Egiptski kralj v Švici

Kralj Fuad I. je prispeal na svojem potovanju po Evropi v Bern, švicarsko glavno mesto, kjer so mu napravili svečan sprejem. Ob kralju Fuadu (na desni strani slike) predsednik švicarske konfederacije Haab.

Frédéric Boutet:

Pravna zabloda

Mož je stal ves zmeden ravno sredi sobe in držal v roki nož. Pred njim na tleh je ležala ženska v mlakuži krvi. Ker je bila baš sobota in je bil popil štiri merice žganja, se je bil sporekel s svojo ženo zaradi neke neznane reči. Vse drugo mu je bilo izginilo iz spomina. Zavedal se je le, da je ona kričala nanj in se vrgla proti njemu z nohtmi, ki se jih je tolikanj bal. Navosled se je zabliskal v njeni roki nož. On pa, zmešan od alkohola, ji je izvil nož iz rok in sam nekajkrat sunil proti njej. In ona se je zvrnila na tla.

Zdaj, ko jo je videl ležečo v krvi, se je mahoma iztreznil. Videl je, da je vsa okrvavljena, razmršena. Gledal jo je s široko odprtimi očmi in čutil, kako se ga loteva groza in stud pred samim seboj.

Na tisoče strašnih misli mu je brze- lo skozi glavo: sodišče, ječa, morda celo vešala...

Še pčile štiri ure pred tem dogodkom je bil Jean Billy, bivši podčastnik kobiljarskih čet, sicer pijanec in prepirljivec, toda vsaj po tem, kar se je vedelo o njem, pošten človek.

Jel je razmišljati, da bi prišel do kakega sklepa in našel izhod iz zadrege. Nu, naj se je še tako naprezal, vse je bilo zaman. Rešilne misli ni bilo od ni-

koder. Bila je podoba, kakor da so se mu možgani posušili.

»Zblaznel bom!« mu je nato šnilo po glavi. »Šmulural bom blaznost... Blazneža ne morejo napraviti odgovornega za uboj...«

In že so se na stopnicah oglasili korači. Ni trajalo dolgo, pa so odmevali od onkraj vrat zamolkli udarci.

Kri iz ran njegove žene je bila namreč premočila strop; kapljice so začele curkati na ljudi v kavarni, ki je bila pod stanovanjem. Kavarnar je bil obvestil policijo in v Billyveo stanovanje so vdrli stražniki in natakariji. Vrgli so vrata s tečajev in našli podčastnikovo ženo mrtvo na tleh.

Na postelji pa je sedel v dve gube sključen mož, ki ni znal dati odgovora na nobeno vprašanje. Samo smejal se je, in to strašno bedasto, da so ga vsi imeli za blaznega.

Takega — duševno bolnega — so ga privedli tudi pred preiskovalnega sodnika. Vsi so imeli vtis, da se je ta človeški stvor popolnoma poživinil. Govoriti ni znal več, kar je blebelal, je bilo brez zveze. Bilo je podoba, da ga je spomin popolnoma zapustil. Ničesar ni razumel. Morali so ga oblačiti in slati čiti in ga tudi pitati; pomagati si ni znal kakor novorojenček.

V Jeanu Billyju pa se je vršil strašen boj. Za svet se je bil zabarikadirval v blaznost. Tam so ga oblegali jetniški

zdravniki, psihijatri in izvršni organi pravice. Z združenimi močmi so skušali razkriti simulanta, da bi ga spravili iz celice in bolnice pred sodnike, onod pa v zaslužen kazni. Zaman. Blaznež je ostal blaznež. Bil je dosleden in se ni dal razkrinkati.

Tudi zdravniški poizkusi z instrumenti niso obrodili zaželenega uspeha. Refleksni poskusi, udarci s kladivcem po kolenu — vse je bilo brezuspešno. In Jean Billy je spal. Spal, kakor spi zdrav človek, ki ga grize vest, tlači mora in ki v sanjah preganja strahotne podobe. Psihijatri pa so videli, da bolan človek ne more tako trdno spati. Proučevali so ga in sloviti profesor Cave ga je celo proglasil za najbolj zvižtega simulanta, ki mu je bil kdajkoli poverjen v opazovanje.

Nu, najsi so se še tako naprezali, zmagali niso. Jean Billy je trdovratno vztrajal na svojem in je ostal — blazen.

Nastal je cel znanstven problem. Zoper blaznost je govorilo spanje, zakaj spanje, je trdil profesor Cave, je edino, česar ni moči obvladati z energijo in voljo. Za blaznost pa je govorila vloga, ki jo je prepričevalno igral. Mesece in mesece je ostal dosleden. A ker so ga poznali, da je pijanec in človek, ki je dolgo služil v nezdrih kobiljah, in so povrh še odkrili, da je neki njegov stric umrl v blaznici, so se

naposled le sprijaznili z mislijo, da je morda res blazen. Takrat so poverili njegovo obrambo odvetniku Cabrollu.

Jean Billy je prišel pred poroto, a sodnik, ki je vodil razpravo, si ni mogel ustvariti o njem pravilne sodbe. Obtožnica in obramba sta z veliko zagrizenostjo in žolčljivostjo pobijali druga drugo. Zločin je dokazan, je trdila obtožnica; nikakega dvoma ni tudi, da je bil zločinec zasačen pri uboju. Tajna stvar je bila le v tem, ali je mož odgovoren za svoje dejanje ali ni odgovoren. V sodno dvorano so ga morali celo prenesti, tako je bil propadel v bolnici, da ni umel niti hoditi. A ko so ga posadili na klop, se je zrušil kakor prazna vreča. Morali so ga dvigniti in podpreti z rokami.

Vstal je dr. Cave, ki je dejal, da je, oloženec vključ vsemu odgovoren za svoj čin. Izjavi je dodal pojasnilo, da je obtožnica prav gotovo simulant, in to prav rafiniran in nevaren simulant. Analiziral je dokaze, s katerimi je podprl svojo trditve, in se opiral zlasti na zločinčevu spanje. S trditvijo, da je Billy najbolj prepreden simulant, kar jih je srečal v življenju in praksi, je zaključil svoj govor.

Porotnikom je šla zdravnikova beseda globoko do živga. A kmalu nato so morali obtožnica odnesti iz dvorane. Morali so ga preobleči, ker se je bil ponečedil.

Državni pravdnik je govoril ostro in predlagal strogo kazen. Ponovil je psihijatrove dokaze in navajal kot dokaz zanesljivosti njegovo avtoriteto.

Za njim je dobil besedo odvetnik Cabrolle. Govoril je mirno, malo da se ni smejal. Njegove besede so kakor sekira padale po argumentih obtožiteljev, ki so se drobili v nič. Vprašal je porotnike, ali si znajo razložiti, čemu naj bi bil izvršil zločin. In dokazoval je, da se je pravica že čestokrat pregrešila nad ljudmi, ki so pozneje dokazali svojo nedolžnost. Navedel je celo procese, v katerih se je bila pravica osmešila. Slednjič je apeliral na porotnike, naj imajo usmiljenje z bolnikom, ki sedi že enajst mesecev v preiskovalnem zaporu.

Porotniki so odšli na posvetovanje. Billyja so med tem odnesli iz dvorane. Prinesli so ga nazaj šele tik pred proglasitvijo sodbe. Podpirala sta ga stražnika, ker ni mogel stati pokonci. Vse oči so bile uprte vanj.

Ko je začel predsednik čitati razsodbo, so se Billyju najprej razširile oči. Nato je prebledel, potem pa mu je kri zalila lica. Zvračal se je in vzkliznil: »Saj sem vedel, da jih bom prevaril!«

In ker je pri čitanju razsodbe zares zblaznel in so ga spoznali za neozdravljivo bolnega, so ga takoj po razpravi odvedli v celico, kjer mu je bila zagotovljena dosmrtna oskrba.

Michel Zévaco:

170

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Poznala ga je dobro in vedela je, kako se bo odločil. To je do- povedala tudi Bussi-Leclercu, ki je zaradi tega tem laglje po- žiral psovke in sramotjenje smrznega Pardaillana.

V tistem trenutku, ko ga je Bussi ogovoril, je vitez sklenil, da se mu postavi po robu, ne glede na to, kakšne bodo posledice. Neposredno ogroženega se še vedno ni čutil; a niti v tem primeru ne bi bil ravnal drugače.

Še vedno je bil prepričan, da so vsi ti vojniki le zato na no- gah, da bi udušili nemire, ki jih je utesnili izgovori Torerova are- tacija. Šele med tem, ko je zasnoval Bussia-Leclerca, se mu je zasukalo, da je ves bojni pohod naperjen proti njemu.

Nikoli še ni bil v toli nevarnem položaju. Vzravljal se je, pla- meneč in strašen v svoji odločnosti in vendar ves hladnokrven.

»Nu prav,« je pomislil, »tu bo zdaj konec vsega! Tu mi je pustiti svoje grešne kosti! In prav se mi godi. Kaj se mi je bilo treba ustaviti, da se prerekam s tem pretepačem, ki bi ga bil povsod lahko našel pod svojimi nogami! Še vedno bi se bil lahko umak- nil, da me ni jezik srbel. Zdaj mi ne ostane drugega, kakor da kar najdražje prodam svoje življenje, zakaj rešiti me niti sam peklen- šček ne bi mogel več.«

Med tem je z vso silo divjala bojna nevihta. Ljudstvo je padlo po vseh, ki so bili izstrelili arkebuz, in kri je v potokih napa-jala vroča peščena tla.

Torera, ki je bil nehoti vzrok strašnega klanja, so spravili ta čas Favstini ljudje na varen kraj.

Okoli Pardaillana ni bilo niti čuti, da se godi kaj posebnega.

Za imenoslovje Karavank

SL. PL. Vestnik je od oktobra l. 1928. na- prej prinašal imenoslovje (nomenklature) Julijskih Alp ter isto končal v Julijski ste- vilki t. l. Ustanovili smo s tem svojo pristna, bogata imena našega gorovja. Imenoslovje se ponatisne v 500 zvodih tako, da bo pri- stopno alpinistom in v znanstvene svrhe. Imena Julijskih Alp dajejo toliko zanimive- za, zemljepisnega in jezikoslovnega gra- diva, da smemo biti nanj ponosni — nimajo takega za svoje Alpe ni Romani, ni Nemci in tako podrobnega celo ne za manjše gor- ske rajde.

Enako kakor imenoslovje nabrati in ure- diti bo enako bogato gradivo nazivoslovja (terminologije), t. j. izrazov za oblike gor- skega sveta (morfologije) in podnebja (me- teorologije). Terminologija je enako važna za alpiniste kakor za znanstvenike. Tudi v terminologiji smo pač Slovenci prebogati.

Dočim so Julijske Alpe precej predelane, pa nam manjka doslej vsakega dela za ime- noslovje Karavank in nazivoslovje ondi. Imenujemo Karavanke celo rajdo, od Trbi- za pa do Trojane. Karavanke so očito pra- staro, a izpačeno ime, ter ga moramo pač nanašati na celo rajdo in ne, kakor se se- dad rabi, le za del do Lubelja. Imena: Grin- tovec, Kamniške Planine, Savinjske Planine so le imena za posamezne predele. Grintov- ci od Koke pa do Jermanovega ali Kamni- kega Sedla, Kamniške Planine, od tega pa do Savinje in Savinjske Planine od štalers- ke strani, od Logarjeve doline naprej. Nul- no torej rabimo kolektivno ime Karavanke.

Nabiranje gradiva za imenoslovje zahteva dolgotrajno, potrpežljivo delo. Ni dovolj, da se vpraša prvega domačina, kako se imenuje ta ali ona gora, ta ali oni potok itd., marveč je treba primerjati dobljena imena. Često se pri tem najde, da so domačini za isti vrh povedali različna imena, torej očito napačno. Velja načelo, da točno pozna imena le pastir in posestnik za one predele, kjer izvršuje gospodarska dejanja. Preko tega mu je vseeno, ali ima kaj pojav svoje posebno ime ali ne, ali ve za to ime, ali ga rabi prav ali ne.

Tako so gorski vodniki, da se proti turistom izkažejo uslužljivi, iznesli vse polno napačnih imen. Največje težave mi je dala vsled tega pri sestavljanju nomenklature Julijskih Alp, nezanesljivost navadnih in- formacij po vodnikih in domačinih. Predpo- goj zanesljivi nomenklaturi je zanesljiv in- formator. Da sem take dobil, moral sem se obračati na županstva, duhovništvo in učiteljstvo s prošnjo, da mi izberejo iz doma- činov stare pastirje in lovce, ki so znani v kraju, da poznajo imena. Pa še iz danih na- slovov moral sem izbirati. Tako n. pr. je župnik Aljaž, ki se je vendar toplo zavze- mal za alpinizem, nasvetoval kakih 8 indi- katorjev in izmed teh dobil sem le dva za- nesljiva za dolino Vrata in Kot. Tisoče in tisoče turistov gre skozi Vrata in Kot in ni- kjer ni toliko napačnih imen za gore in pre- hode kakor tudi, vse radi tega, ker so slo- venski turisti pobirali imena nemških tur- istov, voljeza geografskega zavoda, ki je bil ves v nemških rokah in pa domačih tu- ristov, ki so meni nič tebi nič od prvega domačina prevzeli kako ime brez posebnega razsodka. To kaže, kako težko je nabirati gradivo in koliko potrpežljivosti je treba, da se za cele rajde najde pravilna imena. Pri nabiranju sem ugotovil tudi to, da so bile posamezne občine po visokih, malo do- stopnih gorah ločene stoletja in stoletja in tako je pršlo, da imajo Ložanje, Ratečanje, Trentarji, Borovci in Dovci svoja posebna imena. Za mejne gore velja čisto dvoje ali pa tudi troje imen, od vsake strani posebej. Tako velja n. pr. za Borovce in Trentarje Skrlatica, za Mojstrance in Dovce na Sulji Plaz. Nekdanji nemški Ruterji so poznali Hochkogel, Bohinjcem je pa Draškovec, skrajšano Raškovec in enako. Nabiralec gradiva mora torej zabeležiti, od kod ima ime, mora zabeležiti ime in poklic informa- torja in kraj. Često mi je pastir povedal drugo ime kakor lovec. Ker je prvemu te- melj imenovanju gospodarsko delo, so me- rodajna in prvi vrsti pastirska imena in šele v drugi lovska, ker imajo ti čisto svoja konvencionalna imena. Tako n. pr. so divji lovci rabili ime Hrušica za mesto med Dov- sko Špico in Stenarjem, od teh je slišal ime dr. Kugy in jel rabiti za veliko odkrito Kr- nice vzhodne strani Kriške Stene do Vrat, dočim je pravo pastirsko ime »Na Rušja« in sicer v treh oddelkih: »Na Rušja na Grun- tu«, »Na Rušja na Stanu« in »Na Rušja na Pragu«. Nabiralec ne smejo strašiti vse te težave, marveč zapišejo naj imena, kakor jim pridejo pod roko le, da zabeležijo tudi vse okoliščine, ki so merodajne za ime. Glavna stvar je marljivo nabiranje in to- čno zapisovanje! Nabrana imena bo treba iz- ročiti odseku SPD za proučevanje imeno- slovja. Nabiralcu naj torej pošilja svoje zapise na jesen po končanih letnih tu- lah. V prvi vrsti so poklicani za nabiranje imen in nazivov naši učitelji, profesorji in dijaki

srednjih in visokih šol. Dolžnost takega de- la naj izvabi naše profesorje v pristo pri- rodo in na gore. Četudi se dijaštvo že pre- cej številno udeležuje, bo nabiranje imen in nazivov marsikateremu odkazalo posebno nalogo, ki ga morda znova pritegne alpiniz- mu. Geografi, geologi, meteorologi, botaniki in zoologi dobe silno zanimivega gradiva tu- di za lastne študije in vse kaj drugega je, ako je znanstvenik sam nabiral gradivo, ne- go ko ga je prejel iz tuje roke. Saj smemo na sploh očitati našim znanstvenikom, da imajo skoraj vse nazive in imena iz arhivov in nemških knjig a prav malo lastno nabra- nih in razumljenih. Govoril sem nedavno z večšakom — botanikom naše univerze, ki mi je to potrdil: Mnogo, česar se učimo in kar učimo, nima domačih tal.

Radi tega v imenu književnega odseka SPD vabim naše turiste, alpiniste in in- tektualce za nabiranje imen in nazivov po vzgledu nomenklature Julijskih Alp tudi za Karavanke. Priporočam, da se nabrane za- piske pošlje književnemu odseku SPD na naslov podpisane. — Dr. Henrik Tuma, odvetnik, Ljubljana, Miklošičeva 13/I.

Zanimive votline pri Hudi luknji

Med Velenjem in Mislinjem se nahaja podzemeljska jama »Huda luknja«, skozi katero teče v smeri od zahoda proti vzhodu potok Ponikva v potok Pako. Približno 50 m nad to jamo v jako strmim in težko pristopnem pobočju hriba Tisnik, ki je ta- ko rekoč stisnjen med dva večja hriba, so še štiri druge podzemeljske jame, precej velike in vodoravne. Imenujejo se: Pila- nca (največja), Špehovka, Klobučnica in Gro- belnica (najmanjša), katerim baje še nihče ni prišel do kraja.

Pilanca se začne z jako prostorno odpr- tino, v kateri je prostora za veliko hišo in so v njej zanimivi kapniki. Vhod v Špehov- ko je kakih 3 do 4 m tako nizek, da se more priti v njo le po vseh štirih, potem pa se votlina zviša in razširi. Tla v tej jami so pokrita z mastno belkasto jlovico, od tod ime Špehovka.

V teh dveh votlinah sem bil dne 29. junija t. l. približno 100 m daleč. Dalje pa ni- sem prišel, ker mi svetiljka zaradi sla- bega olja ni svetila. Sposobil sem si jo bil od železniškega uradnika v Dolici. Takšne ekspedicije so pač v prvi vrsti odvisne od sigurne in dobre razsvetljave!

Kovač Anton Pejovnik v Dolici mi je pravil, da je videl še kot kozji pastir v Pilanci več velikih kosti, katerih ga je bilo strah, ker jih je smatral za človeške. V okolici je še najbolj znana Pilanca, za dru- ga pa ve le malokdo, ker so težko pristop- ne. Pastir se morejo v istem pobočju le ko- ze, še ovca bi se ubila.

Tudi na zahodnem pobočju hriba Tisnik, ki leži od severa proti jugu, so še tri vot- line, ki pa so najbrž s prvimi v zvezi. So približno v isti višini kakor one na vzhodni strani hriba. Baje tudi v teh votlinah še ni bil nihče do kraja. Bil sem že pred dobrimi 20 leti v Špehovki in v eni od teh — Li- sičnici — do 100 m daleč, a do kraja ni- sem prišel, ker se je preveč zožila.

Vse te jame so suhe in ni izključeno, da so prebivala v pradobi v njih človeška bit- ja, gotovo pa votlinske živali, kakor n. pr. jamski medved.

Ves hrib Tisnik je iz apnenca. Po mojem mnenju se je razprostiral nekdanj v dolini Ponikve, ki goni okoli 15 mlinov in par žag, jezero, katerega voda je izjedla gori ime- novane votline, dokler si ni na dnu jezera napravila ono votlino, skozi katero teče se- danj potok Ponikva in se imenuje jama pri iztoku v Pako »Huda luknja«. Ljudje pri- povedujejo, da se je enkrat luknja, v ka- tero ponika Ponikva, zamašila s senom in so morali dobiti vidro, da je povzročila od- tok jezera, ki je tukaj nastalo.

Hudo luknjo je opremil sred kakimi 25 leti nek Vivod, kmet pri Sv. Florijanu v Paški dolini, z mostovi in brvni ter jo raz- svetlil z acililonom. Pri vstopu v jami je postavil malo zidano hišo za gostilno. Osta- nek te hiše se še sedaj vidi, vse drugo pa je odnesla že davno voda. Podjetje se ni obneslo in je prej imovit kmet Vivod do- gospodaril.

Nasproti votline, na drugi strani potoka Pako, tudi v votlini pri cesti, je spomenik nadvojedve Ivana, ki je zgradil cesto tod mimo ravno pred 100 leti.

V bližini je razvalina gradu Valdek, kjer so bivali roparski vitezi.

Ker je upati, če je izginilo gori imeno- vano domnevno jezero že v prazgodovin- ski dobi, da bi se v omenjenih votlinah utegnilo najti mnogo zanimivega, sem za- interesiral mariborsko zgodovinsko in mu- zejsko ter posredno po teh tudi ljubljansko lamsko društvo, da se bodo te votline za- čele dne 4. avgusta t. l. (nedelja) natanč- neje raziskovati. Peljemo se istega dne zjutraj s koroškim vlakom čez Dravograd,

Med četami, ki so ga obdajale, je vladal najpogostejši mir in red in vsa pažnja vojakov je bila uprta vanj. Z golim orožjem v rokah so čakali povelja, da bi padli po njem in ga razsekali na kose.

Bussi-Leclerc je bil izdrl svoj meč in se postavil pred Par- daillana. Že je odprl usta, da bi odgovoril vitezovi zadnji psovki. Tedaj pa mu je legla na komelec nežna bela roka in ga z rahlim pritiskom opomnila, naj molči. Glas, ki ga je Pardaillan takoj spoznal, je izpregovoril:

»Nu, Pardaillan, kako meni: ali mi boš tudi to pot ušel? Danes te držim: ne človeška moč ne moč pekla te ne iztrgata mojemu obknu. Moja ura še ni prišla, si mi rekel ondan, zato, ker vi še živite in ker je zapisano, da mora Pardaillan ubiti Favsto. Evo, Pardaillan, tudi danes še živim, ti pa si v moji oblasti in tvoja ura je prišla!«

»Bogme, gospa,« je zarohnel Pardaillan in z neizrekljivim za- ničevanjem pokazal na Bussia, bledega od besnosti, »srečal sem tegale, ki sem ga nekoč poznal ječarja, nato pa se je ponižal v zavratnega morilca in, ko mu niti to še ni bilo dovolj nizko, v heriča; videl sem te ljudi, ki niso vojniki,« je nadaljeval in se ozrl po oficirjih in oborožencih, ki so se združili pod to krvavo žalostivo. »Vojnikov se re bi zbralo tisoč, da zakoljejo poedinca. Videl sem, kako so pripravljali zasedo zame, videl sem, kako se je plazila proti meni vsa ta golazen in ti čakali, vse te smradljive in nečiste zveri — in sem si rekel, da manjka samo še hijene, pa bo zbirka popolna. In res ste prišli vi! Tako mi duše, gospa, današnja sve- čanost se ni mogla končati brez Favste!«

Princesa ni trenila z očmi. Ničesar ni odgovorila. Čemu neki? Le z glavo je zmrjala in rekla:

»Da, prav praviš, ta svečanost se ni mogla končati brez mene, zakaj veš, ti vojniki so se zbrali na moj ukaz in na moj ukaz je stopil predte gospod de Bussi-Leclerc. Vedela sem, Pardaillan, da ti bahaštvo ne bo dalo miru; hotela sem s tem pridobiti časa, da zanesljivo razpnem svojo mrežo. In zdaj si v njej, ujet si, nič

ti več ne pomore in jaz sem prišla, da ti to povem.«

To reki se je obrnila k oficirju, ki si je srdito glodal brke, ves nesrečen, da mora igrati tako nizko vlogo, ter velela:

»Primita tega človeka!«

Oficir je že hotel stopiti naprej, ko je Bussi-Leclerc vzdiknil:

»Počakajte trenutek, tako mi vseh peklenščkov!«

Favsta se je osuplo obrnila proti njemu in nejevoljno vprašala:

»Ali se vam meša, gospod? Kaj naj to pomeni?«

»Eh, gospa,« je osorno odvrnil Bussi, »gospod de Pardaillan, ki se taha, da me je razorožil in zapodil v beg, mi je dolžan re- vanšo. Prišel sem, da izterjam svoj dolg!«

Favsta ga je pogledala z resničnim začudenjem. Bussi Leclerc, ki se je bil dal v svojih srečanjih s Pardaillanom vselej razorožiti, si je bil izbral trenutek, ko je bil sovražnik vendar že zajet, da ga poslednjič izzove na dvoboj! Odkrito se je vprašala, ali ni zblaznel.

»Mar hočete, da vas ubije?« je rekla tako tiho, da je Pardaillan ni čul. »Mar menite, da vam bo tudi v tem položaju prizanesel?«

Bussi-Leclerc je v srditi tmi znal za glavo in odvrnil z go- tovostjo, ki je Favsto kar presenetila:

»Pomirite se, gospa. Razumem vaše besede... še tiste, ki se mi jih ne upate reči v obraz! Toda gospod de Pardaillan me ne bo ubil. Porok sem vam, da ne.«

Favsta, misleč, da se je naučil kakega tajnega sunka ali da ga je sam izumil, se je splašala:

»Nadejam se, da mi ga ne misliti ubiti?«

»Ne, tako mi duše! Za nič na svetu ga ne bi hotel rešiti krvnika, ki čaka namj. Ne skrbite, ne bom ga ubil.«

Pomolčal je, kakor bi hotel s tem povečati učinek besede, ki mu je bila na jeziku, in nato dodal:

»Zadovoljil se bom s tem, da ga razorožim.«

Favsta je ostrmela. Vprašala se je, da ali ne bi bilo boljše, da ga zadrži.

kjer je treba prestopiti na celjskega, ki ima takoj dobro zvezo, do postaje Zg. Dolič. Tam se snidemo v gostilni Firer. Kdor se namerava raziskave udeležiti, naj se zgla- si z dopisnico pri podpisanih, da se ukre- ne potrebno zaradi hrane in prenočišča. Posebno se vabijo gg. učitelji in dijaki, ki bi pri raziskavi sodelovali. Vabijo pa se tudi iz okolice oni, ki so že bili v teh votli- nah in vedo sploh o njih kaj povedati. Tudi pogumni mali dečki so dobrodošli.

Udeleženci naj se opremijo z bolj slabo obleko, z dobro zanesljivo svetiljko, če mogoče tudi s fotografskim aparatom z lučjo. Okoličani naj prinesejo s seboj lopate, motike, vrvi in lestve.

Pozneje bomo preiskovali tudi slične tri votline na Zg. Ponikvi.

Josip Pajtlar.
Pekre, pošta Limbuš pri Mariboru.

Na mnogobrojne želje

naših klientov objavljamo vsako sre- do zahvalnice o Figolu.

P. n.

lekarna dr. SEMELIČ. Dubrovnik 2

Prosim Vas, da mi pošljete zopet 7-steklenic Vašega zdravila Figol, ki je name jako dobro deloval. Zadnji pot sem naročil 3 steklenice, od ka- terih sem dosedaj porabil eno in pol steklenico in se sedaj počutim popol- noma zdrav na želodcu in črevesni prebavi, na kateri sem trpel že 3 leta neprestano. Lečil sem se na več na- činov, pa mi to ni nič pomagalo, a Vaš Figol je za mene edini lek, kate- rega bom vedno še naračal, a istotako tudi drugim priporočal.

S spoštovanjem

Mesari Josip v. Peške.
Makole pri Poljanah,
23. aprila 1928.

Razen za gori navedeno bolezen je Figol sigurno zdravilo pri neurejenih pre- bavilih, t. j. želodcu in črevih ter z njimi v zvezi boleznimi ledvic, letar, glavobola, brezspanja in hemeroidov. Figol proizvaja in razpošilja proti povzetej lekarna dr. Semelič v Dubrovniku 2.

Cena: 3 steklenicam 105 Din, 8 stekl.
245 Din, 1 poskusni steklenici 40 Din.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljšo in najcenejšo pri stari, priznani tvrdki

H. SUTTNER,

Ljubljana, Prešernova ulica 4, po- leg frančiškanske cerkve.

Največja in najsolidnejša razpoši- lalnica. Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva.

Zahtevajte

brezplačni cenik

H. SUTTNER, Ljubljana 4.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švic, znak

IKO, OMIKO, AXO

China srebrno je- dilno orodje s 50- letno pismono to- varniško garancijo.

MOTORNE LOKOMOTIVE

za pogon s surovim oljem

DIESEL-MOTORNE LOKOMOTIVE

za lahke proge — osobito poceni pogon. Popolnoma sigurne in tr- pežne skozi dolga leta ob največjem obremenjenju. Počenši od 7.5 HP; teža v pogonu 2.5 to. za tir 500 m/m ali več.

ORENSTEIN i KOPPEL D. D.
Zagreb, Samostanska 2/II. Telefon 50-64

Obiava.

Upravni Odbor Samostalne Monopolske Upra- ve doneo je odluku pod M. Br. 14.956 od 19. o. m. sledeče sadržine:

1.) Da se svi sadanji zakupi velikoprodaje soli produže do 31. marta 1930. god. Ovo stoga, što se u praksi pokazalo, da prvi januar nije zgodan za početak zakupa, jer je transport soli u to vreme do mnogih velikoprodaja veoma otežan, a delimično i nemoguć, kao što je bio slučaj prošle zime u Crnoj Gori, usled čega su veliko- prodaje bile bez soli.

2.) Da Uprava Državnih Monopola hitno ponovi pitanje onim zakupcima, od kojih do danas nije primljen odgovor, da li bi pristali na produženje sadanjeg zakupa do 31. marta 1930. god., pa ako bi bilo zakupaca, koji ne bi na to pristali, da za rešne, koje drže ti zakupci, odmah pre- uzme sve potrebne mere u pogledu urednog snabdevanja soli u posle 1. januara 1930. god., dok ti reoni ne budu izdati pod zakup.

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola M. Pr. Broj 21.099/29. god.

Renault avto 10 CV

petsedežen odprt, izborno ohranjen, z novimi obroči, se ugodno proda. Po- nudbe pod »Elegantni voz« na oglašni oddelek »Jutra«. 8889

Bezgovoin lipovo suho cvetje

tavžent rože, hrastovega mahu in druge zdravilne rastline

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Betka Žagar, Sunja, Hrvatsko

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijate- ljem in znancem, da je naš srčno ljubljni soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

Josip Jenko

stavbeni tehnik

v torek, dne 9. julija t. l. ob 2. ponoči po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 10. julija 1929 ob 5. uri popoldne iz splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, na Bledu in Sisku, dne 9. julija 1929.

Žalujoča soproga in ostali sorodniki.

Ivanu Rotarju

posestniku in lesnemu trgovcu v Litiji

v 44. letu starosti zlobna roka pretrgala niti življenja. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek 11. julija ob 15.30 iz hiše žalosti na pokopališče v Litiji.

LITJA, 9. julija 1929.

Žalujoča Franja Rotar roj. Pirc, soproga.
Justi, Ivo in Vlado, otroci.

